Bu kuponu kesib saklayınız

VAKIT KITAP KUPONU

Tertib 7 — 14

1 den 16 ya kadar kupon toplayıp idaremize getiren okuyucularımız 20 kuruş mukabilinde iki roman, iki hikâye kitabı, bir Atatürk Albümü alabileceklerdir. Taşra okuyucularımız ayrıca 15 kuruş posta ücreti göndermelidir.

HERYERDE 3 KURUŞ

VAKIT

Bugün 6 SAYFA

ÇARŞAMBA 28 AĞUSTOS 1940 ☆ YIL: 23 * SAYI: 8131

İDARE EVİ: Ankara Cad. İSTANBUL *Telgraf: VAKIT* Posta kutusu: 46* Telefon: 21413 (Yazı) - 24370 (İdare)

Ticaret Vekili Gölcükte

İzmit, 27 (Hususî) — Ticaret Vekili Nazmi Topçuoğlu bu akşam Gölcüğe gelmiştir. Yarın İzmite gelmesi muhtemeldir.

Havacılığımıza karşı vatandaşların gösterdikleri alâka artıyor

Dış ticaretimizde inkişaf

Yedi ay zarfında 71 milyon lira değerinde mal ihraç ettik

Aynı müddet zarfında ithalâtımız ise 44 milyon lira değerinde

Ankara, 27 (A.A.) — Dış ticaretimiz hakkında verilen resmî rakamlara göre, 1940 yılının yedi ayı içinde memleketimize 44.573.890 lira değerinde ithalâtta bulunulmuş ve buna mukabil 71.579.560 lira değerinde mal ihraç olunmuştur.

1939 yılında ise, aynı müddet içinde 81.340.135 lira değerinde ithalâtta bulunulmuş ve buna mukabil 65.584.340 liralık ihracat yapılmıştı.

Buna nazaran, 1939 yılındaki yedi aylık dış ticaretimizin, ihracatımız aleyhinde 15.881.795 liralık bir fark kaydetmiş olmasına mukabil, 1940 yılının aynı devresinde ihracatımız lehinde kaydolunan miktar 27.005.670 liradır.

Mes'uliyeti bulunamayan hatalar

Yazan: *ASIM US*

Hükûmet Erzincan ile diğer zelzele mıntakalarında yapılacak devlet dairelerinin inşası için beş milyon liralık bir tahsisat kabul etmiştir. Felâketzedelere yardım maksadile Kızılay kasalarında toplanan paralardan bakiye kalmış olan miktar tabii olarak hükûmetçe kabul edilen tahsisattan ayrıdır. Bu paralarla felâket mıntakasında yeniden yuva kurmaya mecbur olan ailelere yapı malzemesi vesaire verilerek yardım edilecektir.

Erzincan yetmiş, seksen sene içinde birkaç defa zelzele ile harap olmuş ve her defasında yeniden kurulmuş bir şehir olduğu için yeni Erzincanın zemini sağlam toprak olmasına ehemmiyet verildi. Bunun için mahallinde fen heyetleri vasıtasiyle tetkikler yapıldı. Eski Erzincanın üç kilometre şimali garbîsinde intihap edilen sahanın istimlâki için de bir müddet evvel Büyük Millet Meclisinden bir kanun çıkarıldı. Öyle zannediyoruz ki bugünlerde kanun mucibince o sahanın istimlâki yapılmış olacaktır ve her halde eylül ayı içinde yeni Erzincan şehrinin kurulmasına başlanacaktır. İcabeden dikkat ve sürat ile hareket edilirse kış mevsiminin soğukları gelmeden felâketzede aileler şimdi içinde yaşadıkları çadırlardan çıkarak yeni kurulacak yuvalarına girmek imkânını bulacaklardır.

Yeni Erzincan şehrinin zeminine ait istimlâk kanununun Büyük Millet Meclisinde müzakeresi esnasında bu işin şimdiye kadar gecikmiş olmasından dolayı tenkitler yapıldı. Hakikaten sekiz, dokuz ay evvel yıkılan bu şehrin inşasına başlanmak için para vesaire gibi maddî vasıtaların hemen hepsi elde mevcutken bir türlü harekete geçilememiş bulunması ilk bakışta insanı hayrete düşürecek bir hâdisedir. Fakat işin içyüzü tetkik edilince görülüyor ki bu hususta gecikmeler şu veya bu makamın alâkasızlığından değil, sadece bir usul noksanından veya zorluğundan ileri gelmiştir.

Bu noksan veya zorluk yeni Erzincanın kurulması için devlet teşkilâtına tevecüh eden vazifelerin muhtelif daireler ve makamlar arasında inkısâma uğraması, bu vazifeler ile mükellef olan makamların faaliyetlerini bir nokta üzerinde toplamak için ortada müteşebbis mevkiinde bu-

(Devamı 2 incide)

Dün 47 Alman tayyaresi düşürüldü

Londraya bombalar atılırken

Halk şarkı söyliyerek tiyatrolardan evlerine dönüyordu

Berlin yeniden bombalandı

(Yazısı 2 incide)

Dün sabah

Bir Romen tayyaresi

Bir Macar bombardıman tayyaresini düşürdü

Dobrucadaki Romen fırkaları Macar hududuna sevkedildi

Bükreş, 27 (A.A.) — Röyter ajansından:

Transilvanyalılar, Macaristana

(Devamı 2 incide)

Çarşıkapıda dün gecekî cinayet

3 kişi ağır yaralı

Aksarayda da bir aile faciası oldu

Cinayetin işlendiği ev yaralı Zehra

Dün gece saat 23.30 da Çarşıkapıda Şenbahçe önünde bir cinayet olmuş, üç kişi ağır surette yaralanmıştır. Gece yaptığımız tahkikata göre vaka şöyle cereyan etmiştir:

Kavgacılar Şenbahçe garsonlarından İsmail oğlu Hüsnü ile balıkçılıkla geçinen Osman ve kardeşi Mehmettir.

İki kardeş ile garson Hüsnü arasında kadın yüzünden kin vardır. Bahçe paydos olup da garson ve iki kardeş sokağa çıkınca Osman ile garson Hüsnü kavgaya tutuşmuşlardır. Osman bir ara kamasını çekmiş, garson Hüsnüye vurmuştur. Bu vaziyet karşısında garson da bıçağını

(Devamı 2 incide)

Zonguldakta 20000 amele

Aylıklarından birer kuruşunu Hava Kurumuna vermeyi taahhüt etti

Ankaradan sekiz, istanbuldan bir kişi nişan yüzüklerini verdi

Zonguldak, 27 (A.A.) — Vilâyetimiz içindeki her sınıf halk hava kurumuna karşı istisnasız bir alâka göstermektedir. Merkez kazası ve buna bağlı nahiyelerden bugüne kadar kuruma üye yazılanların sayısı on bine varmıştır.

Bu arada kömür havzasında dâimî olarak çalışmakta olan yirmi bin amele aylıklarından birer kuruşunu her ay kuruma vermeyi taahhüt eylemişlerdir.

Havacılığımıza karşı havza işçilerinin gösterdikleri alâkanın mâdeten küçük fakat manen büyük olan bu tezahürü takdirle karşılanmıştır.

(Devamı 2 incide)

Reisicumhur İnönü ile Macaristan Kral naibi arasında

Ankara, 27 (A.A.) — Macaristanın Saint - Etienne millî bayramı münasebetiyle, Reisicumhur İsmet İnönü ile Macaristan kraliyet naibi arasında aşağıdaki telgraflar teati edilmiştir.

Altes Serenisim Amiral
Horti de Nagybanya
Macaristan Kraliyet naibi
BUDAPEŞTE

Sainte - Etienne bayramının yıldönümü münasebetile, Altes Serenisimlerine çok samimî tebriklerimi ve şahsî saadetlerile Macar milletinin refahı hakkındaki hararetli temennilerimi bildirmekle bahtiyarım.

İSMET İNÖNÜ

Ekselans İsmet İnönü
Reisicumhur
ANKARA

Millî bayram münasebetile göndermek lûtfunda bulundukları iyi temennileri hakkında en hararetli teşekkürlerimi ekselanslarına bildirmeye musaraat eylerim.

Nicolas de Horti
Macaristan Naibi

Başvekil Yalovada

Evvelki akşam Ankaradan şehrimize gelmiş olan Başvekil Refik Saydam dün Yalovaya gitmiştir. Bir müddet orada istirahat edecektir.

Yugoslavyanın haricî politikası

Nazırlar içtimaından sonra bir beyanname neşredildi

"Almanya ve İtalya ile dostluğumuz esas menfaatlere müstenittir,,

Belgrad, 27 (A.A.) — Avala Ajansı bildiriyor:

Almanyada bulunmakta olan beden terbiyesi nazırından maada bütün hükûmet erkânının iştirâkile, Zağreb'de, Başvekil Zvetkoviç'in riyaseti altında bir nazırlar meclisi toplanmıştır.

(Devamı 2 incide)

Beden mükellefiyetine tâbi gençler

Beyoğlu mıntakasında bulunanlar dün stadyumda toplandılar

Mükellefiyete tâbi Beyoğlu mıntakasındaki gençler

Beden terbiyesi mükellefiyeti kanunu 30 Ağustostan itibaren şehrimizde ve bütün memlekette tatbike başlanacağını, şehrimizde 25 klüp tesisine teşebbüs edildiğini dün yazmıştık.

Beyoğlu kazasında mükellefiyete tâbi 1300 kadar genç dün saat 18 de Taksimde bir tecrübe toplantısı yapmışlardır. Toplantıda manga, bölük taksimatı yapılmıştır.

Mektep talebesi ile fabrika ve müesseselerdeki mükellefler bu yekûndan hariçtir. Bunlar bulundukları mektep ve müesseselerde mükellefiyetlerini yapacaklardır.

Günlerin peşinden:

Bu ne şikâyet!

Dünkü gazetelerden biri Galata Yolcu salonuna Karadenizden gelecek yolcuları bekliyen Türklerin bırakılmadığından şikâyet ediyor; şikâyetlere karşı:

— Bu salon ecnebi vapurların yolcularına mahsustur...,

Cevabı verildiğini kaydederek bunu inanılamıyacak bir hâdise gibi gösteriyor.

Bizim bildiğimiz Yeni Yolcu salonu ile Karadenizdeki ve Akdenizdeki Türk limanlarından gelen vapurların yolcuları arasında hiçbir alâka yoktur; tabiî olarak bu yolcuları bekliyecek istikbalcilerin de gireceği bir yer olamaz. Yeni yolcu salonu ecnebi memleketlerden gelen ve eşyaları gümrük muamelesine tâbi olan yolcular için yapılmıştır. Bu yolcular gümrük muameleleri yapılmadıkça da hariç ile temas edemezler. Ancak gümrük muayenesi olup bittikten sonra salonun gazino tarafına geçebilirler ki kapısı dışarıya açılan bu yere ecnebiler gibi hariçten Türkler de girebilirler.

Görülüyor ki işin içinde ne usulsüzlük, ne de inanılamıyacak bir ayrılık gayrılık bir mesele değil, bilâkis inanılması, hattâ takdir edilmesi lâzım bir nizam vaziyeti vardır.

HASAN KUMÇAYI

Hâdiseler Arasında:

Harbin âkıbeti hakkında tahminler

General Ali İhsan Sabis Avrupa harbinin sür'atle neticelenmesi şartlarını tetkik ederken iki ihtimal zikrediyor:

1 — Ya Almanyanın ve müttefiki İtalyanın İngiltereye ve Akdenizdeki İngiliz müstemlekelerine ve Mısıra taarruz edip burala-rı zaptetmeleri ve bu suretle İngiltereyi sulha mecbur eyleme-leri;

2 — Yahut İngilterenin ve tedarik edeceği müttefiklerinin İngilterede ve müstemlekelerinde, düşmana müdafaa etmekle değil, Avrupanın kara haritasına ihraç hareketi yaparak Almanya ve İtalyaya karadan taarruz ile onları mağlûp etmeleri.

Bize kalırsa harbin sür'atle bitmesi için muhterem Generalin ileriye sürdüğü ikinci ihtimal artık bahis mevzuu değildir. Zira bizzat İngiliz Başvekili Çörçil son irat ettiği nutkunda İngiliz taarruzunun ancak 1942 senesinde yapılacağını, o zamana kadar İngiliz müdafaa kuvvetlerinin hep müdafaa vaziyetinde kalacağını açıkça söylemiştir.

Almanyanın umumî taarruz ile Büyük Britanya adasını işgal etmesine gelince, bu da nihayet birkaç hafta içinde tahakkuk edecek, yahut kat'î surette vazgeçilecek bir meseledir.

Bu itibarla Avrupa harbinin sür'atle bitmesinden ziyade yıpratma harbi şeklinde uzayıp gitmesi en kuvvetli bir ihtimaldir.

HARP, YIPRATMA HARBİ ŞEKLİNE GİRİNCE

İngiltere - Almanya harbi böyle bir yıpratma harbi şekline girince acaba vaziyet hangi tarafın lehinedir? Zaman İngiltereye mi, yoksa Almanyaya mı yardım edecektir?

Şüphesiz Almanyanın harp sanayii kuvveti yalnız başına olarak İngiltereden fazladır. Bilhassa Lehistan, Norveç, Felemenk, Danimarka, Belçika, Fransa gibi bir çok memleketleri işgal ettikten sonra bunların harp sanayii kudretleri de kendisine iltihak etmiş olduğuna göre bu üstünlük bir kat daha artmıştır. Fakat buna mukabil İngiltere de son zamanlarda Amerikanın hudutsuz denecek şekilde yardımını temin etmiş bulunuyor.

Amerika, Kanada vasıtasiyle İngiltereye bağlanmıştır. Amerikanın şimdiye kadar İngiltereye kredi açmasına mani olan harp borçları meselesi müstemlekelerde üsler vermek suretiyle kapatılmıştır.

Almanyanın işgal ettiği memleketler suyu çekilmiş birer değirmenden başka bir şey değildir. Bu memleketlerin ekseriyetle altın mevcutları vaktinde hep Amerikaya gönderilmiş olduğu gibi istihsal kabiliyetleri de İngiliz ablukasının neticesi olarak çok daralmıştır. Almanyanın Sovyetlerden alabileceği maddî yardım da nihayet mal teslimi şartına bağlı olduğundan muayyen bir haddi geçemez. İngilterenin istifade sahası olan Amerikanın ise henüz bütün kuvvet kaynakları yerindedir. Bu vaziyete göre yıpratma harbinde geçecek zaman Almanyadan ziyade İngiltereye yardım edecek demektir.

— A.

Havacılığımıza karşı vatandaşların gösterdikleri alâka

(Baş tarafı 1 incide)

Vilâyetin diğer kazalarında da üye yazılma işlerine büyük bir haraetle devam olunmaktadır.

Ankara, 27 (A.A.) — Bize verilen malûmata göre, son günlerde bir kısım vatandaşlar bir yardım olmak üzere evlenme yüzüklerini hava kurumuna teberru eylemişlerdir. Son iki gün içinde bu suretle Ankarada teberruda bulunmuş olan vatandaşlar şunlardır:

Bay, Bayan: İbrahim Başaran, Ferit Çelgin, Hayri Şener, Hilmi Aslan, Hasbi Sargın, Kuddusi Su-, Sami Taşman, Suat Bingöl. İstanbuldan: Hüseyin Bulut.

ALMANYA

Tahlisiye tayyarelerine hücum edildiği iddiasile İngiltereye bir protesto notası gönderdi

Berlin, 27 (A.A.) — D.N.B. ajansının bildirdiğine göre Alman hariciye nazırı, İsviçre hükûmetinden bir talepte bulunarak, Alman tahlisiye tayyarelerinin İngiliz tayyarelerinin hücumlarına maruz kaldıkları hakkındaki, Alman hükûmetinin bir protesto notasını İngiliz hükûmetine tevdi etmesini rica etmiştir.

Alman notası, buna benzer müteaddit vakalar zikredip, tahlisiye tayyerelerinin hususî işaretlerinden bahsettikten sonra göylece nihayet bulmaktadır:

Alman tahlisiye tayyarelerine karşı İngiliz kuvvetlerinin almış oldukları vaziyet, bütün beşerî prensiplere mugayir olduğu gibi, beynelmilel hukuk kaidelerini de derin bir surette ihlâl etmektedir.

Dün 47 Alman tayyaresi düşürüldü

Londra, 27 (A.A.) — İngiliz hava ve dahilî emniyetnezaretleri tebliği:

Bugün düşman az faaliyet göstermiştir. Manş sahilleri üzerinde müteaddit küçük tayyare filoları gözükmüşlerse de yalnız bir kaç tayyare dahile doğru nüfuz etmiştir.

Bunlardan üçü avcı tayyarelerimiz tarafından düşürülmüştür. Saat 18 e kadar yalnız Vight adasında deniz kenarına bombalar düşmüş ve hiç bir hasar ve zayiat yapmamışlardır. Harekât hakkında alman mufassal raporlara nazaran bir diğer düşman tayyaresinin daha imha edildiği anlaşılmıştır. Bu suretle düşmanın bugün kaybettiği tayyarelerin adedi 47 yi bulmuştur. Dün kayboldukları bildirilen dört pilottan başka iki topçumuz da ölmüştür.

Evvelki gün düşürülenler

Londra, 27 (A.A.) — Hava nezaretinin tebliği:

Alman yeni raporların bildirdiğine nazaran, İgiltereye yapılan dünkü hücumlar esnasında dokuz düşman tayyaresi daha düşürülmüştür. Bu suretle dün düşürülen düşman tayyarelerinin adedi 46 ya baliğ olmuştur. Bu tayyarelerden bir tanesi hava dafi bataryalarımız tarafından yere indirilmiştir.

Dün kaybolan 15 İngiliz avcı tayyaresi mürettebatından 11 pilotun sağ ve salim bulundukları öğrenilmiştir.

Londra, 27 (A.A.) — İngiliz hava nezareti tebliği:

İngiliz hava kuvvetleri dün düşman tayyare meydanlarına gündüz hücum yapmışlardır. Dün gece bu hücumlar büyük bir mikyasta genişletilmiştir. Almanya ile işgal altında bulunan Holanda, Belçika ve Fransada 27 tayyare meydanı bombardıman edilmiştir. Almanyadan dönmekte olan bir bombardıman tayyaremiz, İngiltereden dönen bir Alman tayyaresini düşürmüştür.

İtalyadaki hedefler üzerine yapılan hücumlardan maada bombardıman tayyarelerimizden mühim bir grup dün gece Leipzigin garbında Lenna sun'î petrol fabrikasına ve Frankfurt petrol depolarına hücum etmiştir. Frankfurt tayyare fabrikası, Griesheim civarındaki infilâk maddeleri fabrikasını şiddetli bombardıman etmişlerdir.

İngiltere üzerine yapılan en uzun hücum

Londra, 27 (A.A.) — Röyter bildiriyor:

Almanlar, dün güneşin batmasından bu sabah şafak'a kadar, İngiltere üzerine en büyük hava hücumlarını yapmışlardır.

Bu gece hücumları esnasında, Alman tayyareleri, sekiz yüz kilometreden uzun bir sahada sahile taarruz etmişlerdir. İngilterenin şimalî şarkisinden itibaren merkezî İngiltereden ve Londra mıntakasından geçerek cenubu garbiye kadar bütün mıntakalar üzerinde Alman tayyarelerinin mevcudiyeti haber verilmiştir.

Muhtelif noktalara uğultulu bombalarla yangın bombaları düşmüştür. Merkezî İngilterede bir fabrikada hasar olmuştur. Birçok mıntakalarda verilen alârm, harbin bidayetindenberi en uzun süren alârmı teşkil eylemiştri. Maamafih, alârmın uzunluğuna nisbetle atılan bombaların adedi az olmuştur. Bu bombaların bir kaçı Londra civarına düşmüştür. Londra mıntakası üzerinde az miktarda Alman tayyaresi sık sık gözükmüş ve Londra mıntakasında alârm altı saatten fazla sürmüştür. Hücumlar, İngilterenin diğer mıntakaları üzerinde de hemen hemen aynı derece uzun sürmüştür.

Londralılar şarkı söylüyordu

Londra, 27 (A.A.) — Röyter:

Dün gece alârm işareti, binlerce Londralı şehrin merkezinde sinemalarda, tiyatrolarda ve lokantalarda iken verilmiştir. Halkın büyük bir ekseriyeti, temsillerin sonuna kadar kalmış ve bir çok tiyatroda, temsili müteakip, sahnede halk için dansing tesis edilmiş ve konserler organize edilmiştir. Bazı lokantaların sığınaklarında muhtelif oyunlar ve pingpong partileri tertip olunmuştur. Her yerde halk, tam bir sükûn muhafaza etmiştir. Bir çok Londralı, alârm işaretine son verilmeden evvel, yürüyerek evlerine dönmeğe karar vermişlerdir. Londra civarında oturanlar için, bu bir çok kilometre uzunluğunda bir yol demek oluyordu. Bunlar, gruplar halinde hareket etmişler ve ekseriyetle hava dafi projektörleri tarafından aydınlatılan yollar boyunca şarkılar söyliyerek evlerine dönmüşlerdir.

Berlin, 27 (A.A.) — D.N.B. bildiriyor:

Bu gece, Berlin ve Berlin civarında yeniden alarm işareti verilmiştir. Müteaddit düşman tayyaresi, Berline hücuma teşebbüs etmiş, fakat, hava dafi bataryalarının ve projektörlerin faaliyeti sayesinde Brandeburg şehri civarına varır varmaz geri dönmeğe mecbur edilmiştir. Bir tayyare, hükûmet merkezi üzerinde çok yüksekten uçmuştur. Hiç bir bomba atılmamıştır.

Yugoslavyanın dış siyaseti

(Baştarafı 1 incide)

Celse nihayetinde Yugoslavyanın haricî politikası hakkında aşağıdaki beyanat neşredilmiştir:

Millî Birlik Hükûmeti bugünkü toplantısında, haricî meselelere büyük bir ehemmiyet atfetmiştir. Avrupada cereyan etmekte olan büyük hâdiseler karşısında, bizim aldığımız vaziyet herkesçe malûmdur.

Takip ettiğimiz politika, milletimizin korunması, ve başta büyük komşularımız Almanya ve İtalya olmak üzere bütün komşularımızla siyasî ve iktısadî bir işbirliği temin edecek samimî ve dostane bir politikaya istinat etmektedir.

Kraliyet hükûmeti bu tarzı hareketle şimdiye kadar elde edilmiş olan iyi neticeleri memnuniyetle kaydetmektedir. Bu vesile ile hükûmet, Almanya ve İtalya ile olan dostluğunun icabı hale uygun bir keyfiyet olmayıp, esas menfaatlerine müstenit bulunduğunu bilhassa kaydetmek ister.

Günden güne daha samimîleşen bu teşriki mesainin müessiriyeti, son seneler zarfında gittikçe kendini göstermiştir. Bugün, bütün dünyanın bir dönüm noktasında bulunduğu, ve Avrupa işlerinin yeniden teşkilâtlanması noktasından yeni yeni yolların tebellür ettiği bir zamanda, Yugoslavya bu yeni hâdiselere iştirâk etmek zaruretinde olduğunu müdrik bulunmaktadır. Bu sebeple, dostane bağlarla merbut bulunduğumuz büyük dostlarımızın, dost memleketin gayretlerini takdir edeceklerini ümit ederiz.

Mezkûr beyanname dahilî politika hakkında şunları yazmaktadır:

Yugoslavyanın intibak etmeğe mecbur bulunduğu halihazır vaziyetine mütedair siyasî ve iktısadî kanunların tetkik ve ihzarına başlanmıştır. Bu tedbirin iktısadî kudretimizi makul bir surette kıymetlendirecektir.

Nazırlar toplantısı işçe ve büyük nafia işleri meselelerine büyük bir ehemmiyet atfetmiştir. İşçe işlerine gelince, bu sene mahsulün geçen seneye nazaran hissedilecek derecede az olması dolayısiyle, sistematik tedbirler alınmıştır.

Yugoslavyadaki Yahudiler

Zağreb, 27 (A.A.) — D.N.B. Ajansından:

İyi malûmat alan Yugoslavya kaynaklarından bildirildiğine göre, Yugoslavya hükûmeti burada yapmış olduğu bir toplanmada Yahudi meselesini büyük ıslahat programına dahil etmiştir. Siyasî ve iktısadî mahiyette olan bütün vazifelerden Yahudiler uzaklaştırılacaklardır. Hükûmet, Yahudilerin gıda maddeleri ticaretinden uzaklaştırılmalarını çok ehemmiyetli olarak telâkki etmektedir.

Bir Macar tayyaresi düşürüldü

(Baş tarafı 1 incide)

arazi terkine karşı tesanütlerini izhar etmek maksadile bir miting tertip etmişlerdir.

Toplantı, Claj'da yapılmıştır. İçtimada iki müsteşar hazır bulunmuştur. Kral Karol'e bir telgraf gönderilerek kendisine Romen milletinin anavatanın müdafaa ve tamamiyeti için her fedakârlığa hazır olduğu hakkında teminat verilmiştir.

Bükreş, 27 (A.A.) — Stefani ajansından:

Dün akşam Romen — Macar müzakeratında Romen heyeti reisi "Valerpap" m riyaseti altında Transilvanya meselesi ile meşgul 25 murahhas bir içtima aktetmiş-lerdir. Bu içtimada iki heyetin önümüzdeki içtimada Macar heyetine tevdi edilecek olan teklifler tetkik olunmuştur.

Budapeşte, 27 (A.A.) — Stefani ajansından:

Budapeştenin icabında karanlıkta bırakılmasına müteallik olarak dünakşamdan itibaren ihtiyatî tedbirler alınmıştır.

Romen hükûmeti müzakerelere başlanmasını isteyecek

Budapeşte, 27 (A.A.) — Transilvanya meselesi etrafındaki müzakerelere yeniden başlanmak üzere, Romen hükûmetinin pek yakında Macaristandan istimzaçta bulunacağı sanılmaktadır. Görüşmelere perşembe günü başlanacağı ve görüşmelerin pek muhtemel olarak Budapeştede yapılacağı tahmin edilmektedir.

Budapeşte, 27 (A.A.) — Stefani ajansından:

Gazeteler, efkârı umumiyenin vakayiin inkişafını sükûn ve disiplin içinde beklemekte olduğunu ve Romanya ile yeniden yapılacak müzakerelerin şu veya bu mahalde olmasının pek o kadar ehemmiyeti olmadığını yazmaktadırlar.

Ehemmiyeti haiz olan yegâne mesele, müzakerelerin âcilen başlaması ve bir anlaşmaya müncer olmasıdır.

Bir Macar tayyaresi düşürüldü

Budapeşte, 27 (A.A.) — Macar ajansı bildiriyor:

Dobrucandan Macar hududuna sevkedilen Romen fırkalarının harekâtı tekemmül etmiş olacak ki Romenler bir harp fiili işlemek için zamanın geldiğine hükmetmişlerdir.

Debreczim askeri makamlarının haber verdiğine göre 112 HE işaretini taşıyan bir Romen avcı tayyaresi salı sabahı saat 10 da Debreczim istasyonunun üsünde havada bir Macar bombardıman tayyaresine anî olarak hücum etmiş ve düşürmüştür.

Tecavüzü müteakip Romen tayyaresi şark istikametinde kaybolmuştur.

Mes'uliyeti bulunamayan hatalar

(Baş tarafı 1 incide)

lunması icabeden Erzincan mahallî idaresi ve belediyesinin kâfi derecede salâhiyeti haiz olmamasıdır. Bundan dolayıdır ki yeni Erzincanın mevkiini istimlâk için ayrıca bir istimlâk kanunu tanzim etmek lâzımgelmiştir ve bu kanun çıkarılıncaya kadar ne Erzincan mahallî idaresi, ne de belediyesi aylarca beklemekten başka bir iş yapamamıştır.

Fikrimizce bu usul noksanı veya zorluğu bundan sonrası için de bir takım gecikmelere ve zararlara sebep olabilir; zira Erzincandan başka daha birçok harap yerlerimiz vardır ki imar ve inşa faaliyetini beklemektedir.

Bu işlerde vukuu muhtemel gecikmeleri bertaraf edebilmek için geniş mikyasta imar ve inşa faaliyetine ihtiyaç gösteren mahallî idarelere kanunî bir teşebbüs kuvveti vermelidir. Öyle bir salâhiyet ki istimlâk vesaire gibi işler için hususî kanun hükümleri çıkarmaya hacet bırakmasın; aynı zamanda bu idarelere bir mesuliyet hissesi ve hissi versin.

Evet, usul noksanı veyahut zorluğu zahirde herhangi bir makama mal edilebilecek mesuliyet getirmeyor; fakat en tehlikeli hatalardan daha zararlı neticelere sebep olabiliyor; devlet teşkilâtının her tabakasında en büyük iyi niyetlere rağmen bütün gayretler akamete uğrayor. En bariz misalini şu yeni Erzincan şehrinin inşasında gördüğümüz bu usul noksanını veya zorluğunu mutlaka ortadan kaldırmak lâzımdır.

ASIM US

Deniz vasıtalarımızda pasif korunma tecrübeleri

Deniz vasıtalarımızda da pasif korunma tecrübelerine başlanmış, dün saat 15 te ilk defa olarak deniz yollarının Tırhan vapurunda bir heyet önünde tecrübeler yapılmıştır. Vapura bir taarruz vukuunda zabitan ve mürettebatın ne şekilde hareket edecekleri ve gemi kazaya uğradığı takdirde de yolcuların en serî şekilde ve muntazam olarak nasıl sandallarla tahliye edileceği tecrübe edilmiştir.

Tecrübeler bütün deniz vasıtalarında tekrar edilecek ve denizciler bu şekilde bir hücuma ve kazalara karşı tecrübeli ve hazırlanmış olacaklardır.

Amerikada mecburî askerlik

Vaşington, 27 (A.A.) — Mecburî hizmeti 21 ile 24 yaş (dahil) arasındakilere tahdit eden teklif ayan meclisi tarafından 19 reye karşı 60 reyle reddedilmiştir.

Kanunun projesinin yeni aldığı şekilde 21 ile 30 ya şarasındakiler askerî talime tabi tutulacaklardır. Demokratların lideri Barkley kanun projesini süratle çıkarmak üzere bugünden itibaren âyan meclisinin gece celsesi yapmaya başlıyacağını beyan etmiştir.

İtalyan - Romen ticaret muahedesi imzalandı

Bükreş, 27 (A.A.) — Stefani bildiriyor:

İtalya ile Romanya arasındaki ticarî mübadeleye müteallik protokol bu akşam saat 18 de imza edilmiştir.

Neşredilen resmî tebliğ, İtalyan — Romen muhtelit komisyonunun ticarî mübadele meselesini halihazır vaziyete göre, tetkik ettiğini bildirmektedir. Müzakerat her iki memleketin iktısadiyatı için memnuniyet verici neticelere ulaştıran mütekabil bir dostluk ve anlayış havası içinde cereyan etmiştir.

Yeni protokollar liret fiyatını 9.50 ley olarak tesbit etmektedir.

Fatih Halkevinde temaşa haftası

Fatih halkevi tarafından bir tarihî Türk Temaşa haftası tertip edilmiş, evvelki akşam Hafta Meddah Nuri Anlının bir hitabesi ile açılmıştı. Dün akşam da hayali Sefer Mehmet tarafından Karagöz oynatılmıştır.

Bu akşam Hayri Akarsu tarafından kukla oynatılacaktır.

Çarşıkapıda dün akşamki cinayet

(Baş tarafı 1 incide)

çekmiş, Osmanın üzerine atılmıştır. Kavgaya Osmanın kardeşi de iştirak etmiş, neticede üçü de muhtelif yerlerinden ağır yaralanmıştır.

Vakaya nokta memuru yetişmiş, yaralılar sıhhî imdat otomobiliyle Cerrahpaşa hastahanesine kaldırılmışlardır.

(Aksaray cinayetine ait tafsilât 5 inci sayfamızdadır.)

İzmirde bulunan Dahiliye Vekilinin ihtisasları

İzmir, 27 (A.A.) — Dahiliye Vekili Faik Öztrak dün İzmir hakkındaki ihtisaslarını soran gazetecilere şunları söylemiştir.

İzmirde insanın ne gibi ihtisası olabilir. Güzel İzmirin mütemadiyen ilerlemekte olduğunu gördükten sonra memnuniyet beyan eylemekten başka ne yapabilir. İzmir ve fuarı göğüs kabartıcı ve iftihara lâyıktır. Memleketin dahili vaziyeti hakkında memnuniyet beyanından başka söylenecek sözümüz yoktur. Memleket baştan başa sakindir. Rahattır. Herkes vaziyetinden emindir. Hiç kimsenin rahatsız olmasını icap ettirecek hiç bir sebep mevcut değildir.

Mısır başvekili istifa etti

Kahire, 27 (A.A.) — Mısır başvekili Hasan Sabri Paşa dün akşam istifanamesini krala takdim etmiştir. Kral kendisinden yeni kabinenin teşkilini talep etmiştir.

GÜNÜN AKISLERİ

Korse içine dikilen para

PARA saklamak hususunda asrî fikirlere sahip olmıyan paralılara böyle bir servetin ne kadar büyük bir dert teşkil ettiğini her fırsatla görüyoruz.

İnsan var; parasını toprağa gömer. Fakat yine emniyette değildir. Zira gömdüğü yerin, bir başkası tarafından keşfedilebileceği ihtimaliyle geceleri gözüne uyku girmez.

Girmemesi tabiidir de... Zira bugün bile "Bana malûm oldu,, iddiasiyle oturduğu evinin altını veya bilmem kimin tarlasını, zengin defineler bulmak için altüst etmeğe kalkan safdillere rastlamak mümkündür... Böylece, toprak altına saklanmış bir paraya, rahat yüzü yoktur denebilir.

İnsan vardır; parasını kemerine saklar. Ceketinin telâsına diktirir. Fotininin bir köşesine yerleştirir: Yahut eski modalara göre giyinen biri ise — ifade mazur görülsün — uçkuruna bağlar!

Gazeteler, Aksaraylı Hacer adında bir bayanın da, bin lirasını korsesine dikmiş olduğunu yazıyorlar. Kimbilir, daha nerelere kadar parayı saklamak imkânları vardır. Elverir ki ortada, bu mecburiyeti duyuracak bir servet olsun... Lâkin, servetle beraber huzur da beklenir değil mi?

Nasreddin Hoca merhumun, bu huzura daha başlangıçtan kavuşamadığını naklederler. Rahmetlinin bir miktar dünyalığı varmış. Avucuna alarak yatağına doğru yürümüş. Şiltenin arasına saklamağı da düşünmüş. Fakat kabil mi?

— Ben hırsız olsam, bu paranın nerede olduğunu bilirim, diyerek tekrar almış.

Dolaba koymuş; ayni endişe... Tavan arasına çıkarmış; ayni endişe!.. Sonunda ne yapmış bilmiyorum ama, bütün bu zahmet ve endişelere bakarak PARASIZLIĞI TERCİH EDECEK ne eski, ne de yeni, aklı başında bir insan gösterilemez sanırım.

* * *

Kışa yazdan hazırlık

BELEDİYEMİZ pek yerinde olarak odun fiyatlarına narh koydu. Şimdi teferruatiyle meşgul; her cins oduna bir çeşit narh koyacak.

Belediye bununla kalmayıp kömür fiyatlarının da vaziyetini tetkik ediyor. Belki ona da narh koyacak ve ihtimal şimdikinden aşağı fiyatlara satılması imkânını bulacak.

Fakat şu dakikada, ananevi bir ihtiyat ve yarını düşünmek itiyadiyle odun ve kömürünü almış bulunanlar ne yapacaklardır?

Aldığı cins odun veya manga kömürünün daha eksiğine satılmak imkânı bulununca, verdiği fazla para, alınan odun ve kömürden evvel yanıp gidecek mi?

Belki de gidecek.

Bundan da anlaşılıyor ki, odun, kömür fiyatlarına, DAHA ÇOK ERKENDEN el koymak lâzımdır.

Bundan sonra da lâzımdır!

* * *

Fıkracık

DÜN okuduğum şen fıkralar arasında en çok hoşuma gideni şu oldu:

Genç erkek yumruklarını ucuca birleştirerek göğsüne koymuş, boynunu uzatıp başını iki yana sallayarak genç bir kıza anlatıyor:

— Sen ruhumun Güneşisin. Sen benim gökyüzümün yeis bulutlarını dağıtıyorsun. Sen daima, benim kalbimin üzerine bir meserret yağmuru yağdırıyorsun. Sana karşı olan aşkım, hiç bir zaman soğumayacak. Benimle...

Genç kızın cevabı:

— Neler söylüyorsun Allah aşkına bu bir izdivaç teklifi mi? Yoksa Hava Raporu mudur?

HİKMET MÜNİR

Şehir Haberleri

Politika:

Balkanlarda mihver politikası

Balkanlarda ardı arkası sıra
litika istikametlerinde bazı de-
işiklikler göze çarpmaktadır.
Macaristanla Romanya, Ro-
manya ile Bulgaristan ihtilâfları-
mihverin himayesi altında hal-
leceklerine kani oldukları için
ulet siyasetlerini Roma ve
erlin istikametine tevcih etti-

Romanya Besarabyayı terket-
sine rağmen mihver politikası-
aynı zamanda dahilî siyaseti-
de miyarı haline koydu.
Bulgaristanda son günlerde
hver lehine daha canlı tezahür-
göze çarpmaktadır.
Yugoslavya nazırlar meclisi
kümetin siyasetini mihverin
ikkilerine uygun bir hale koy-
unu ilân etti ve hattâ Yahu-
er hakkında ilk faşist kararını
almış bulunmaktadır.

Balkanların bu nevi bir siya-
e taraftar olmasını izah için
ece kara Avrupasında Alman-
ın kuvvetli bulunması bir se-
p değildir. B da yeni siya-
istikametinde tesiri olmakla
raber Balkanlarda faşizmi bes-
en şartlar harp sonrasındanbe-
devam eden bir zihniyetin bu
fa da Alman ve İtalyan dostlu-
şeklinde tezahür etmesine ve-
e vermiştir.
Harp sonrasındanberi Avrupa-
galip memleketleri arasında
alan ve bugün siyasetini mih-
politikasına rapteden Roman-
ve Yugoslavya haricî ve dahi-
iyasetlerini Sovyetler düşman-
na istinat ettirmişlerdi.
Romanya zaman zaman, yani
nsup olduğu galipler zümresi
lletler cemiyeti kanaliyle Sov-
Rusya ile dostluk ettiği müd-
çe Sovyetlerle iyi münasebet-
idame etmesine çalışmıştır.
Yugoslavya ise ancak son ay-
da Sovyetlerle münasebet tesis
miştir.
Bulgaristanla Sovyet Rusya a-
ndaki münasebetler ise uzun
nan soğuk bir hava içinde dur-
luk geçirmiştir.
Bu halin meydana çıkmasına
lkanlardaki krallık müessese-
i önayaklık etmiş bulunmakta-

Bazıları hariçten getirilmiş o-
taht sahipleri mevkilerini mu-
faza edebilmek gayretiyle hari-
iyasetlerinin dahilî siyasete
esir olmasını temin için fa-
ni daha birçok zaman olmadan
nimsemiş bulunmaktadırlar.
lkanlarda faşizme gösterilen
mpati böyle bir tarihe maliktir.
1939 harbinin aldığı son vazi-
t de bu devletlerin ötedenberi
vesini muhafaza ettikleri poli-
ayı kabul etmelerine vesile ol-
aştur.
Balkanlarda mihver siyasetinin
ve dış politika bakımından gös-
rdiği muvaffakıyet seneler için-
demokrasilerin de bilhassa
ğ cenahlarının tezahüratı ile
kişaf etmiştir.
Balkan devletleri takip edecek-
ri haricî ve dahilî politikanın
esuliyetini ancak kendileri yük-
mek mecburiyetinde oldukları
n bu hususta bize söyliyecek
z yoktur. Balkan devletleri e-
sen birer müstakil politika sa-
bi devlet olmadıkları için şim-
ye kadar da tarihî vazifesini
pmış olan Balkan antantı hari-
nde de bir siyaset birliği mev-
ubahis değildir.
Bundan sonra Balkanların
ihver politikasına adapte olma-
rı bir sel halinde akıp giden
ihverin istilâ emelleri önünde
illî mahiyetini muhafaza edebi-
cek midir?
Biz, yalnız Balkanların değil,
ütün millet camialarının müsta-
l olmalarını bir saadet telâkki
diğimiz için Balkanların bu saa-
tten uzak kalmamalarını te-
nni ederiz.

SADRİ ERTEM

ısa haberler:

* Selânik sergisindeki pavyonu-
uzun hazırlıkları tamamlanmak
eredir. Sergi komiserliğine tayin
ilen Nizamettin Abanoz Yuna-
stana hareket etmiştir.
* Piyasadaki dokuz Triyanda-
ra makinesini inhisarları altına
arak Triyandafora dikişini beş
uruştan 12 kuruşa çıkaran İhsan,
âeddin ve Hamayakın muhake-
elerine dün de devam olunmuş,
rar verilmek üzere talik olun-
uştur. Suçlular mevkufturlar.

Ticaret Vekilinin dünkü tetkikleri

Nazmi Topçuoğlu ithalât işlerile meşgul oldu

Ticaret Vekili Nazmi Toğçuoğlu dün ithalât birliklerinde meşgul olmuştur. Vekil ithalâtçılarımızla Basra yolile yapılacak ithalât işleri üzerinde görüşmüştür. Hangi memleketlerden bu yolla mal getirilebileceği ve bunun ne kadar zamanda ve ne kadar masrafla kabil olabileceğini tetkik etmiştir. Diğer taraftan Amerika ile başlayan doğru vapur seferlerinden istifade edilerek Amerikadan ne gibi maddeler getirilebileceği de araştırılmıştır. Vekil bugünlerde ithalât işlerimiz üzerinde mühim kararlar verecektir.

Portsaitte kalmış olan ithalât eşyalarımız için İngiltere ve Mısır hükûmetleri nezdinde yapılan teşebbüsler müsbet neticeler vermiştir. Mmtaka ticaret müdürlüğüne dün gelen bir harebe göre, Portsaitteki bütün mallarımızın ihracına müsaade edilmiştir.

Yine dün Finlandiyaya ve Almanyaya mühim miktarda işlenmiş yaprak tütün, İsveçe tuzlu koyun bağırsağı gönderilmiştir.

Ortatedrisat müdürü şehrimize geldi

Okul binaları ve yeni ders yılı ihtiyaçlarını mahallinde tetkik ediyor

Orta tedrisat umum müdürü Bay Hayri Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Bay Hayri on gün kadar kalarak lise ve orta okulları gezecek, okulların sınıf ve öğretmen durumlarını, bina vaziyetleri, talebe miktarları üzerinde esaslı tetkiklerde bulunacak, bilâhare maarif müdüriyle görüşerek hazırlamış olduğu yeni yıl orta tedrisat müesseselerinin çalışma durumuna ait raporu gözden geçirecektir.

Umum müdür dün Fatih kazası dahilindeki orta okulları, Vefa lisesini gezmiş,okul direktörlerile görüşerek kendilerinden izahat almıştır.

Bay Hayri bu gezilerinde okulların hususî ihtiyaçları ile de yakından meşgul olmaktadır.

Umum müdür yarından itibaren maarif müdürlüğünde meşgul olmıya başlıyacaktır.

Keçikılı fiyatları sebepsiz yere yükseliyor

Hariçten hiç sığır derisi gelmediğinden yerli sığır derisi fiyatları birdenbire 20 - 30 kuruş yükselmiş, ve bu suretle 125 kuruşa çıkmıştır. Piyasa çok hararetlidir.

Keçi kılı fiyatlarındaki ihtikârlar devam etmektedir. Yeniden beş kuruş yükselme olmuş, bir ay evvel 50 kuruş olan keçi kılı 70 kuruşa çıkarılmıştır. Bu fiyat yükselmesine hiç bir sebep yoktur. Hükûmetin mübayaata başladığını gören birkaç tüccarın yolsuzhareketi bu ihtikâra sebep olmakta ve hazineye her gün bir parça daha zarara uğratmaktadır. Alâkadarların harekete geçerek fiyatları fikse etmeleri beklenmektedir. Aksi takdirde fiyatların bu gidişle 100 kuruşu geçeceği söylenmektedir.

Pamuk Piyasası

Romanya ve Yugoslavyaya pamuk satılacağı haberleri üzerine Adana ve İzmir pamuk piyasaları çok canlanmış'ır. İzmirin Akala pamuklar 61 - 62 ve Adananın Klevland pamukları 60 kuruşa çıkmıştır. Mal sevkiyatı için hazırlıklar yapılmaktadır.

Meccanî leylî talebe imtihanına

İstanbuldan 830 kişi iştirâk ediyor

Lise ve orta okullara alınacak meccanî leylî talebenin müsabaka imtihanına girmek üzere şehrimizden 272 kız ve 558 erkek talebe müracaat etmiştir. Bu talebenin durumları tetkik edilmiş, dün akşam netice vekâlete bildirilmiştir. Meccanî talebe imtihanına ait sorular kapalı zarflarla vekâletten gönderilmiştir.

İmtihana 2 eylül pazartesi gününden itibaren başlanacak ve beş eylüle kadar ikmal edilecektir. Bütün vilâyetlerden alınacak talebe miktarı 2000 dir.

Okullara talebe tehacümü var

İki günde 1000 den fazla talebe yazıldı

Okullarda ikmal imtihanlarına dünden itibaren başlanmıştır. İmtihanlar devam ederken yeni talebenin kayıt muamelesi de yapılmaktadır.

Kayıt başlıyalı iki gü olduğu halde müracaat büyük bir hızla devam etmektedir. İki günde bine yakın talebe yazılmıştır.

Otel kiralarını arttıranlar

Dün iki davaya bakıldı

Tarabyadaki otellerinin senelik kirasını 100 liradan 300 liraya çıkardıkları iddiasiyle asliye yedinci ceza mahkemesine verilen Ferit, Feracullah ve Alis'in muhakemelerine dün başlanılmış, maznunlar böyle bir şeyin varit olmadığını ileri sürerek kira mukavelesini ibraz etmişlerdir.

Neticede duruşma karar verilmek üzere başka bir güne bırakılmıştır.

Bundan başka Andonaki adında bir doktor da yine aynı mahkemede kira arttırmak suçundan muhakeme olunmuştur.

Andonaki, Tarabyada üç aileye kiraladığı yalısının bir katında oturan Agoptan her seneki kiranın bir misli fazlasını istemiş, Agop da müddeiumumiliğe ihbar etmiştir.

Doktor Andonaki dün mahkemede inkâr ederek Agoptan fazla kira istemediğini, esasen aralarında mukavele de bulunmadığını söylemiştir.

Bu muhakeme de karar vermek üzere talik olunmuştur.

Meseleler:

Moda: Evet Lüks : Hayır

Gazetelerde kadın çoraplarının yerli ipekten yapılacağı haber veriliyor. Bu, bizi her bakımdan sevindirmesi lâzımgelen bir haberdir. Sebeplerini uzun uzun izaha lüzum görmüyoruz. Fakat şimdiye kadar yapılmamasına acınmak, teessüf etmek lâzım geldiğini kaydetmekten geçemiyeceğiz. Bugünkü Türkiye, pek az şey ithal etmek mecburiyetinde olan bir devlettir. İhtiyaçlarımızı kendi öz mallarımızla temin edebiliriz. Kendi ipeğimizle çoraplarımızı yapmak mümkünken aynı malı Avrupadan getirmek bir ihtiyaç değil, lüzumsuz bir israf ve lüzumsuz ve yerinde olmıyan bir lükstür. Türk kadını modaya uysun. Buna bir diyeceğimiz yok. Fakat lüzumsuz lüks ve israfa müsaade etmemeliyiz.

Bunu aile reisi yapamaz. Millî müesseseler, millî teşekküller yapabilir. Öyle zengin milletler vardır, ki talebesi üniversiteyi bitirinceye kadar yerli malın ikinci nevi kumaşından elbise giymek mecburiyetindedir. Bu mecburiyet bir an'ane haline gelmiştir. Temiz, yeni ve sade kıyafet onların gururlarını rencide etmek şöyle dursun millî hislerini okşuyor. Türk milleti ise, bütün dünyaya örnek olacak kabiliyetlere maliktir. Düsturumuz şu olmalıdır: Moda: Evet. Lüks: Hayır...

Fındıklıda bir otobüs kazası

Kaçan şoför aranıyor

Dün akşam üzeri Fındıklıda bir otobüs kazası olmuş, Kâzım adında birisi henüz numarası ve şoförü tesbit olunamayan bir otobüsün altında kalmıştır.

Ağır surette yaralanan Kâzım Beyoğlu hastahanesine kaldırılmış, vakayi müteakip kaçan şoför aranmağa başlanmıştır.

Odun deposu cinayetinde karar

Geçenlerde Kadıköyde işlenen cinayetin muhakemesi dün ikinci ağırceza mahkemesi tarafından bitirilmiştir.

Vaka, yazıldığı gibi, Murat adında birisinin odun deposunda çalışan amele Ahmedin, arkadaşı Ömerin başına odunla vurarak öldürmesidir.

Mahkeme Amedin cinayeti tehevvüren işlediği ve maksadının öldürmek değil, sadece yaralamak olduğu neticesine vardığı için 3 sene 4 ay hapsine karar vermiştir.

Karadenizdeki fırtına

Karadenizde fırtına devam etmektedir. Dün limanımızdan hareket eden Ankara vapuru bir müddet Boğazda bekledikten sonra güçlükle Karadenize çıkmıştır. Küçük vapurlar ve motörler hâlâ Karadenize çıkamamaktadırlar.

TAKVİM	Çarşamb. 28 Ağus.		Perşemb. 29 Ağus.	
	23 Receb hızır 115		24 Receb hızır 116	
Vakitler	**Vasati**	**Ezani**	**Vasati**	**Ezani**
Güneşin doğuşu	5 23	10 33	5 24	10 35
Öğle	12 15	5 25	12 15	5 27
İkindi	15 58	9 09	15 58	9 10
Akşm	18 49	12 00	18 48	12 00
Yatsı	20 28	1 37	20 26	1 37
İmsak	3 35	8 45	3 36	8 48

Görüp düşündükçe:

Zaferler içinde

Dün "26 Ağustos,, tu. Biz, bu tarihte Afyon sırtlarını, top alevlerinin aydınlığı, düşman istihkâmlarını çizmelerimiz altında bıraktığımız günün yıl dönümünü kutlulayoruz.

Büyük taarruz başlamadan aylarca evvel oraya yerleşen düşman istihkâmlarını bir Amerikan ve İngiliz fen heyeti gezmiş ve:

— Türkler, burasını altı ayda alırlarsa, altı günde almış kadar övünebilirler.

Diye rapor vermişlerdi.

Fen, ne diyordu bilmiyoruz; fakat biz orasını altı ayda, altı haftada değil, hattâ altı günde de değil, altı saatte almıştık.

Ogünkü zaferi başaran kahramanların, harp raporları aslâ şatafatlı şeyler değildir. Basit, olağan işlerden bahsedenlerin, edebiyatsız, gurursuz üslûplariyle yazılmışlardır. Arı, nasıl böbürlenmeden balını yapar, peteğini doldurursa, Türk ordusu da zaferi öyle kazanmış, düşmanı öyle ezmişti.

26 Ağustos, eğer tarihte tek başına kalsaydı, yine muhteşem bir varlık olurdu. Fakat 26 Ağustos, gittikçe büyüyen, parıltısı gittikçe güneşleşen bir altın zincirin ilk halkasıdır.

Türk ordusu, bundan sonra, Esatiri gölgede bırakan bir dev gibi, dağdan dağa basarak İzmir kıyılarına inmiş, vatanı kurtarmıştı.

Zaten Başkumandan:

— İlk hedefiniz Akdenizdir!

Demekle, onlara bu kıyıların köpüklü dantellerini göstermişti. Bu zaferin en büyük mânası ise, mağlûp, parçalanmış Türkiye ile, siyasî, içtimaî, iktısadî hülâsa tam ve mutlak bir istiklâlin müjdesini aldığımız "Lozan,, a bizi çıkarmasındadır.

"İnönü,, nden başlayarak İzmir kıyılarına kadar, "Duatepe,, lerden "Dumlupınar,, lardan kurulan zafer tepelerini üstüste koya koya oraya çıktık.

Bu çıkış bütün dünyaya yepyeni bir Türkiyeyi tanıttı. On dokuzuncu asrın siyasî edebiyatındaki "Hasta Adam", elde kılıç, dipdiri bir pehlivan olmuştu. Dünya bir hârika, bir mucize karşısında daha kalıyordu. İster istemez bu hakikati kabul ettiler.

Bize "Şarklı!, "Asyalı!,, diyenlere:

— Evet Şarklı; ama güneş gibi Şarklı, Himalaya gibi Asyalıyız!

Cevabını verdik. Yurdumuzu baştan başa değiştirdik. Umulmaz, akıllar, hayale gelmez şeyler yaptık. İnkılâplar başardık. Hamleler birbirini kovaladı.

Dünyaya anlattık, ki kılıcı harika yapan Türk, kalem ve pergeli de ayni kuvvetle kullanabilir İşte 26 Ağustos bütün bu zafer ve üstünlük âleminin altın kapısıdır.

HAKKI SÜHA GEZGİN

Yeni Beyoğlu kaymakamı vazifesine başladı

Beyoğlu kaymakamlığına tayin edilen Bakırköy kaymakamı Gafur Soylu dün yeni vazifesine başlamıştır. Gafur Soylu bir buçuk sene Bakırköy kaymakamlığını yapmış çalışkanlığı ile temayüz etmiştir. Kendisine yeni vazifesinde de muvaffakiyet temenni ederiz.

Fiyat mürakabe komisyonu yarın toplanamıyor

Fiyat Mürakabe komisyonunun yarınki toplantısı Zafer bayramı münasebetiyle yapılmıyacaktır. Bu yüzden nebati yağ ve odun fiyatları hakkındaki kararlar Pazartesi günü verilecektir.

Karısını öldüren paçavracı

Geçenlerde karısı Penbeyi öldüren paçavracı Tahirle, hemşerisi Kuruçaylı Mustafayı yaralayan bekçi İbrahim dördüncü sorgu hâkimliğine teslim edilmişlerdir.

Sorgu hâkimliği her ikisi hakkında da mevkufiyet halinin devamına karar vermiştir.

Yalancı şahadetten tevkif

Kırşehirde işlenen bir cinayet hakkında burada istinabe suretiyle dinlenen Raşit adındaki bir şahit yalan şahadette bulunmuş, dün üçüncü sulh ceza mahkemesi tarafından tevkif edilmiştir.

Faydalı bilgiler, meraklı şeyler

Yıldönümü münasebetile

Sırp-Hırvat anlaşması

Balkan harbinden sonra parçalanan Osmanlı imparatorluğunun harabeleri üzerine kurulan Yugoslavya hükûmeti birçok milletlerin bir araya toplanmasından teşekkül eden bir birlik için Romojen bir varlık arzetmiyordu. Bilhassa idare şeklinden memnun görünmüyorlardı. Esasen Yugoslav hükûmeti teşkil olunurken aynı hudutlar dahilinde yaşıyan Sırplar, Hırvatlar, Ulahlar, Karadağlılar ve Müslümanlardan mürekkep bir birlik yapılmasına bilhassa dikkat olunuyordu. Fakat Hırvatlar devlet idaresinde kendilerine verilen mevkii kâfi bulmadıkları için Hırvatistana muhtariyet verilmesini istiyorlardı. Bu şekilde Hırvatların hükûmet içinde hükûmet kurmak arzuları pek tabiî olarak dahilî ihtilâflar doğurmaya başlamıştı. O kadar ki Yugoslavyanın emniyeti bile tehlikeye düşüyordu.

İşte böyle nazik bir zamanda, geçen sene ağustos ayının son günlerinde Avrupada da her an için bir harp patlaması muhtemel bulunduğu bir sıralarda Yugoslavya naibi Prens Pol Sırplar ile Hırvatları anlaşmaya davet etti.. Bu güzel teşebbüs yakın zamanda meyvalarını verdi ve Başvekil Svetkoviç kral naibinden aldığı geniş salâhiyetlerle müzakereye girişerek Hırvatların mümessili doktor Maçek ile anlaştı.

Bu anlaşma tam bir itilâf şekline varmakla bundan bir sene evvel, 26 ağustos 1939 tarihinde Sırp - Hırvat anlaşması imzalandı..

O tarihten itibaren Yugoslavyanın dahilî bütünlüğü temin olunmuş ve Yugoslavya dışarıdan gelecek her türlü tehlikeye karşı bir göğüs gibi vatanı müdafaa edecek vaziyete girmiştir.

İlk defa bombalanan Berlin

Londranın havadan bombardıman edilmesine mukabil İngiliz tayyareleri tarafından mukabele bilmisil olmak üzere bombalanmış olan Berlin şehri malûm olduğu üzere Almanyanın merkezidir.

Berlin dünyanın en büyük ve e güzel şehirleriden biridir. Nüfusu 4 milyon kişidir. Bu şehir 17 nci asırda meşhur olmaya başlamıştır. 1701 senesinde ikinci Frederik zamanında Prusyanın merkezi olan Berlin, 19 uncu asrın başında (1806 da) Fransızlar tarafından işgal edilmişti.

Fransız kuvvetleri üç sene müddetle Berlini işgalleri altında tutmuşlardır. 1878 senesinde Avrupa devletleri Berlinde bir içtima aktederek şark meselelerini halletmişlerdir.

Bugünkü Berlin bilhassa 1914 - 1918 harp sonundanberi büyük bir ticaret ve sanayi merkezi vaziyetini almıştır.

Berlin ve civarındaki kasabalarda birçok fabrikalar mevcuttur. Bilhassa demir ve çelik eşya fabrikaları birinci plânda gelmektedir. Berlin civarında fevkalâde büyük kimyevî madde fabrikaları da mevcuttur. Bugün Berlin civarındaki bu fabrikalar harp malzemesi imal için çalışmaktadırlar.

Berlin ve civarını bombalıyan İngiliz tayyarelerinin hedefleri nin bu fabrikalar olduğunu tahmin etmek hiç de müşkül değildir.

Zelzele mıntakalarının imarı

5 milyon lira ayrıldı

Erzincan ve diğer zelzele mıntakalarında yapılacak devlet dairelerinin bir an evvel inşası için beş milyon lira ayrılmıştır. Nafıa Vekâleti yapı işleri fen heyeti müdürü Sırrının reisliğinde alâkadarlardan mürekkep bir komisyon bu işle meşgul olmaktadır. Ayrılmış olan beş milyon lira ile Erzincanda bir hükûmet konağı, yüz yataklı bir hastahane, dört yüz kişilik iki orta okul, bir belediye dairesi, itfaiye garajı, mezbaha, hal ve diğer bir yerde 300 kişilik bir hastahane yapılacaktır.

Diğer zelzele yerlerindeki devlet dairelerinin inşaatı da bu para ile olacaktır. Önümüzdeki ay içinde inşaata başlanaca,(tahmin olunmaktadır.

Zelzele mıntakalarında oturmak istiyen felâketzedelere kereste ile inşaat malzemesi ve para yardımı yapılacaktır.

Bina vergisi sâfi iradın yüzde 12 si olacak

Maliye vekâleti bina vergisinin tahsiline ve tarhına dair olan nizamnamede esaslı değişiklikler yapmıştır. Vergi tarhına esas olacak hüküm şöyledir:

"Bina vergisi 11—13 üncü maddeler mucibince tahrir usulile veya hususi tadilât şeklile bulunan gayrisafi irat üzerine tesis olunur. Bu suretle gayri safi irattan, binanın itfa ve idame masrafları mukabili olarak yüzde 20 si tenzil olunduktan sonra bakiyesi vergiye tâbi tutulacak safi iradı ifade eder. Vergi nisbeti bulunacak iradın yüzde on ikisidir.

Şeker fabrikaları 3 saat fazla çalışacak

Şeker fabrikalarının normal günlük mesailerinden 3 saat fazla çalışması koordinasyon heyetince kararlaştırılmıştır.

Belediyede dünkü toplantı

Belediye muhasebe müdürü Muhtarın reisliğinde dün bir toplantı yapılmış, bu toplantıda belediye şubeleri tahsil ve tahakkuk müdürleri bulunmuştur. Yol vergisinin toplanması meselesi etrafında görüşülmüştür.

Münir Nureddinin fahriyyen iştirâk edeceği müsamere

Cumhuriyet Halk partisi Beyoğlu teşkilâtının 31 Ağustos Cumartesi akşamı Tepebaşı bahçesinin alaturka kısmında tertip eylediği musiki gecesine kıymetli sanatkârımız Münir Nureddinin fahriyyen iştirâk edeceği haber alınmıştır.

Valinin dünkü tetkikleri

Vali ve belediye reisi Doktor Lûtfi Kırdar dün sabah Beşiktaşa giderek Barbarosun türbesi etrafındaki duvar inşaatiyle türbenin denize bakan tarafında istimlâki icabeden binaları tetkik etmiştir.

Vali müteakiben Üsküdara geçmiş, iskele meydanını gözden geçirmiştir. Meydana asfalt döşenmesine yakında başlanacaktır.

NORVEÇ KRALI İngiliz radyosunda milletine hitabede bulundu

Londra, 27 (A.A.) — İngiliz radyosunda Norveç lisanı ile verilmek üzere tesis edilen bir radyo servisinin açılması münasebetiyle, Kral Hakon, Norveç milletine hitaben bir nutuk söylemiştir:

— Norveçli dinleyicilere Londradan hitap etmekliğim, şayialara inanılmaması lüzumunun en mükemmel bir delilidir. Meselâ, Büyük Britanya hükûmetiyle noktai nazar mübayenesi dolayısiyle Londrayı terkederek Amerikaya gitmiş olduğuma dair şayialar işittim.

Bilâhara Kral Hakon, Alman istilâsından başlıyarak Norveçi terkettiği tarihe kadar geçmiş olan hâdisatı hülâsa ederek sözlerine şu suretle devam etmiştir:

Haber aldığıma göre hükûmetin harbin ilk günlerinde icabettiği kadar faaliyet göstermediği ve lâzım gelen hâkimiyeti temin edemediği de söylenmektedir. Fakat unutmamalıdır ki ilk devrede bizi oradan oraya kovalamakta oldukları gibi, hükûmetin içtimaları esnasında mütemadiyen tayyare akını alarm işaretleri verilmekte ve bizler de üzerimizde düşman tayyareleri uçarken müzakerelerimize devam etmek mecburiyetinde bulunuyorduk. Ancak Norveçin şimali kısmına vardıktan sonradır ki, nisbî bir sükûn içinde çalışabildik.

Bazı mahafilde söylendiğine nazaran, benim ve hükûmet erkânının Norveçten ayrılmış olmaklığımız, memlekette kalmış olanlara müşkülât çıkarmıştır. Ben iyi hareket etmiş olduğumuza kani bulunmaktayım. Eğer Norveçte kalmış olsaydık, bugün memleketi idare edenler bizi arzu ettiklerini kabul etmeğe icbar edebilirlerdi. İşte biz bundan içtinap etmek içindir ki memleketi terkettik. Bugün bulunmakta olduğumuz mahalden daha hür Norveçi temsil edebilmekteyiz.

Şahsım ve hükûmet erkânı için muhakkak olan hatti hareketimizde âmil bulunan bir şey daha varsa o da, hür bir Norveçin ancak, küçük milletlerin kendi hayatlarını yaşama hakkını müdafaa için çalışmakta olanların galebesiyle mümkün olabileceğidir.

Bir kadın çocuk düşürürken öldü

Karagümrükte, Alipaşa karakolunda oturan Fethiye isimli genç bir kadın üç aylık gebe olduğu çocuğunu düşürmek istemiş, ilâç içmiştir.

Fakat az sonra sancılarla kıvranmağa başlayan Fethiye hemen kaldırıldığı Haseki hastahanesinde ölmüştür.

Kadının cesedi Morga kaldırılmış, tahkikata başlanmıştır.

İstanbul mebuslarının tetkikleri

İstanbul mebusları dün Bakırköye giderek halkın dileklerini tesbit etmişlerdir. Bakırköylüler su, mektep ve yol istemişlerdir.

Mebuslar, öğleden sonra toplu bir halde parti vilâyet merkezine gelerek yeni parti başkanını ziyaret etmişlerdir.

Mebuslar bugün Sarıyere gideceklerdir.

Sular idaresinde yapılacak teftişler

İstanbul belediyesine bağlı sular idaresinde teftişlerde bulunmak üzere Dahiliye Vekâleti teftiş heyeti reisi Haydar ile mülkiye müfettişi Halis bugün şehrimize geleceklerdir. Müfettişler burada mezkûr idaredeki eski bir mesele üzerinde tetkikler yapacaklardır.

Kongreye Davet

Müstakil Ressamlar ve Heykeltraşlar birliği senelik kongresini Şehzadebaşında Letafet apartımanındaki Birlik merkezinde yapacaktır. 2 Eylül Pazartesi günü saat 15 de bütün âzanın toplantıya gelmesi rica olunur.

Fıkra:

Hırsızın zekâsı

Eski zamanda tüccardan birisinin yanında bir kese altın taşırdığını hırsızlardan biri öğrendi. Tüccarın peşine düştü. Tüccar bir gün evine girince aralık kalan kapıdan hırsız da içeri girdi. Bu sırada tüccarın hizmetçisine:

— Bana su hazırla! Abdest alacağım dediğini ve keseyi koynundan çıkarıp sofada bir yere koyduğunu işitti. Tüccar abdesthaneye girip hizmetçi de ibrik almaya gittiği bir sırada hırsız keseyi aşırıp kaçtı. Tüccar biraz sonra sofaya çıkıp ta kesesinin yerinde yeller estiğini görünce hizmetçi kızı sen çaldın diye dövmeye başladı. Hırsız saklandığı yerden biraz sonra çıkıp ta arkadaşlarının yanına dönünce keseyi çaldığını, tüccarın hizmetçiyi bağırta bağırta nasıl dövdüğünü anlattı. Arkadaşları ileri geri söylendiler, hizmetçiyi tanırız. güzel kızdır, yazık değil mi diye hırsıza çattılar. Bu sözler üzerine hırsız elinde altın kesesi tüccarın evine gelip kapıyı çaldı, hâlâ hizmetçiyi döven tüccar pürtelevvür inip kapıyı açınca hırsız:

— Ben senin dükkân komşusu olan tacirin kölesiyim. Şu altın kesesini bugün onun dükkânında unutmuşsun sana teslim etmek üzere gönderdi. Ancak senet al, sonra keseyi ver dedi.

Tüccar kesesinin bulunduğuna memnun oldu:

— Sen burada dur. Ben senedi yazıp şimdi getireyim diyerek içeriye girince hırsız da kapının önünden sıvışıp gitti. Bu suretle hırsız kesenin hizmetçi kız tarafından çalınmadığını tüccara göstermiş oldu, kızı dayaktan kurtardı.

RADYO

28.8.940 Çarşamba

7.30: Program ve memleket saat ayarı, 7.35: Müzik: Hafif program (Pl.) 8.00: Ajans, 8.10: Ev kadını — Yemek listesi, 8.20/8.30: Müzik: Plâklarla hafif musiki, 12.30: Program ve memleket saat ayarı, 12.35: Müzik, 12.50: Ajans, 13.05: Müzik: Şarkılar, 13.20/14.00: Müzik: Radyo salon orkestrası, 18.00: Program ve memleket saat ayarı, 18.05: Müzik: Dans müziği (Pl.) 18.40: Müzik: Fasıl heyeti, 1.15: Konuşma (Dış politika hâdiseleri), 1.30: Müzik: Türküler, 19.45: Memleket saat ayarı, ve Ajans, 20.00: Müzik: Şarkılar, 20.15: Konuşma, 20.30: Müzik: Virtüoz'lar (Pl.) 20.50: Müzik: Geçit konseri, 21.15: Müzik: Eğlenceli parçalar (Pl.) 21.30 Konuşma (Radyo gazetesi), 21.50: Müzik: Modern musiki (İzahlı — Pl() 22.30: Memleket saat ayarı, Ajans haberleri: Ziraat, Esham — Tahvilât. Kambiyo — Nukut borsası (Fiyat). 22.45 Müzik: Dans müziği (Pl.) 23.25/23.30 Yarınki program ve kapanış.

29.8.940 Perşembe

7.30: Program ve memleket saat ayarı, 7.35: Müzik: Hafif müsiki (Pl.) 8.00: Ajans haberleri, 8.10: Ev kadını — Yemek listesi, 8.20/8.30: Müzik: Hafif musiki, (Pl.) 12.30: Program ve memleket saat ayarı, 12.35: Müzik: Şarkılar, 12.50: Ajans haberleri, 13.05 Müzik: Şarkılar, 13.20/14.00: Müzik: Karışık program (Pl.) 18.00: Program ve memleket saat ayarı, 18.05: Müzik: Konserto (Pl.) 18.40: Müzik: Radyo caz orkestrası, 19.10: Müzik: Anadolu ve Zeybek havaları, 19.25: Müzik, Şarkılar, 19.45: Memleket saat ayarı ve Ajans haberleri, 20.00: Müzik: Fasıl heyeti, 20.30: Konuşma, 20.45: Müzik: Dinleyici istekleri, 21.15: Konuşma (Sıhhat saati), 21.30: Konuşma (Radyo gazetesi), 21.45: Müzik: Büyük bestegârlar serisi — No. 5: Brahms, 22.30: Memleket saat ayarı, Ajans haberleri; Ziraat, Esham — Tahvilât, Kambiyo — Nukut borsası (Fiyat). 22.45: Müzik: Cazband (Pl.) 23.25/23.30: Yarmki program ve kapanış.

E. Sadi Tek tiyatrosu

Bu gece Büyükdere aile bahçesinde (Otello) ve (Aman Hanım Sus)

Beyoğlu Halk Sineması

3 Film Birden: 1 — Zafer Ordusu, 2 — Şeyh Ahmet, 3 — Yeraltı Esrarı

Miraç Kandili

İstanbul Müftülüğünden:

30 Ağustos 940 Cuma günü Recep ayının yirmi altısına müsadif olmakla mezkur Cuma akşamı (Cumartesi gecesi) Leylei Miraç olduğu ilân olunur.

Mütekaitler deniz tenezzühü tehir edildi

Umum Mütekaidini Askeriye Cemiyeti Başkanlığından:

Cemiyetimizin 30.8.940 tarihinde yapacağı deniz tenezzühü, bazı esbap dolayısiyle 14.9.940 tarihine müsadif Cumartesi gününe bırakılmıştır.

Kadın Bu İdi Ya...

YAZAN: MÜZAFFER

— 41 —

Zira Galibi düşünüyordu, hem de sık sık düşünüyordu.

İlk günlerde Beria bu yalnızlıktan garip bir teselliduydu. Bu kararı verdiren cesaretini alkışladı. Maziye ait bütün hatıralardan uzaklaşmak, hayatına karışmış herkesten kaçmak gururunu okşamıştı. Şimdi muvakkat bir zaman için olsa bile yanlız kendisi için yaşıyordu. Kâinat etrafında yok gibi, ancak bu suretle kaybolan gençliğinin öcünü alabilecekti.

Bu teselliye seyahatin büyüsü de karıştı. Beria henüz kanayan yaralarına yeni manzaraların, görmediği diyarların şiirinden yapılmış tılsımlı bir merhem vuruyordu.

Bir vagon içerisinde tek bir pencereden gördüğü hareketli manzaraların hızla akıp gidişi de, durmuş gibi olan kalbine yeni bir ahenk, yeni bir sürat verebiliyordu.

Fakat günler geçtikçe, Beria her günün akşamında kendisile karşılaşmaktan da yoruldu.

İnsan, hoşlanmadıklarından kaçarsa, kurtulurum sanıyor.. Fakat heyhat, hatıralar, hayaller arkasından kovalıyor. Zamanına ve ruhuna göre büyüyerek veya şekil değiştirerek insanın arkasından gelen bu korkunç gölgelerden kurtulmağa imkân yok.

Gece bu korkunç gölgeleri tamamile serbest bırakır. Onları geceleri ateşten bir mahfaza haline gelen kafataslarının etrafında çılgın ve kudurmuş bir rakısla dönerler; Beria da gece etrafında maziden doğan hayallerin ölüm raksını gördü. Fakat bu hayaller arasında Turgudun hayalini bulamadı.

Turgudun hayali, ona ait bütün hatıralarla, sporcu delikanlının sessizce evlenişile, onun yüzünden çektiği ıztıraplarla, onun uğrunda döktüğü göz yaşlarile beraber silinmiş, kaybolmuştu. Kalbinin kurak çölünde nasılsa tutunabilen aşk çiçeğini kuvvetli bir sam rüzgârı koparıp götürmüş, en ufak bir iz bile bırakmamıştı.

Şimdi kalbi tamamile bir çöldü.

Beriaıın söküp atamadığı bir hayal var: Galibin hayali.

Belki de bu hatıra çok yeni olduğu için Beria onu silemiyor. Zaman Turgudun hayali gibi Galibin hatırasını her halde yok edecektir.

Fakat niçin bu yolculuk Beriayı Mısıra doğru götürüyor.

Bir tesadüf, başka bir şey değil, yalnız bir tesadüf.

Beria Mısıra kadar bir rüya âleminde seyahat etmiş gibiydi. Bir tül arkasında imişlerecesine görünen manzaralar onu hayattan âdeta uzak tutuyordu. Fakat İskenderiyede, toprak üzerinde yaşadığını, bir Roman kahramanı olmayıp hakiki bir insan olduğunu acı bir darbe ile anladı.

Buraya gelinceye kadar elinde bulunan parayı bol bol sarfetmişti. Bir akşam çantasını açarken kalan parasının dönüş seyahatine bile yetişmiyecek kadar azaldığını gördü.

Ne yaptığını bilmeden, rüzgârına yelken açarak s tini lüzumundan fazla ve işte bugün bu yüzden g lerinde parasız kalmak te karşılaşıyordu.

Bu vaziyet karşısında ğ kırarak kocasına müracaat lâzım geliyor. Beria da bu tı., fakat dolambaçlı bir Kocasına müracaat etmed liz Âdil Bey ve ortakları sesinin muhasebecisine bir çekti. Ve para istedi.

Bir kaç gün sonra banka lip parayı alması için bir il me geldi. Beria bankaya banka müdürü olan bir Tü disine bir tanıdık muamele tı. Beria bu muamele ka biraz şaşırmıştı, fakat müd sleyi iza hetti:

— İsminiz bana yabancı zeviniz ıMısırda iken kend zun ve samimi bir dostluk t miştik.

Genç kadının yalnız başı sırda bulunuşunu banka kendi kafasına göre izah e düşüncesini bir sual halinde ya sormuştu:

— Buraya şüphesiz bir geldiniz değil mi?

Beria banka müdürünün kini tatmin edecek bir sebe teremiyeceği için bu sual bet cevap vermek mec karşısında kalmıştı.

Müdür, o vakit icap eder disine yardım edebileceğini di. Gurbette iki vatandaşın ahbap olacağından bahsetti tatlı konuştular. Nihayet cakları vakit banka müdür

— Hanımefendi, dedi, niz birgün kocanızın stajy rak çalıştığı fabrikaya gide zi orada büyük bir momu karşılıyacaklarından emin siniz. Galibi orada umum den başlıyarak en küçük kadar herkes severdi.

Beria niçin bu teklifi kab mişti? Can sıkıntısından mi tasyonlardan ve otellerden yerler de görmek için içind nan bir arzudan mı? Uzayıp yalnızlığının verdiği yorgun mı? Yahut sadece merak den mi? Şimdi kocası olan ait eski ve meçhul hatıral lamağa sevkeden bir mer zünden mi?

Beria kocasının eskiden fabrkayı gördü. Orada ban dürünün dediği gibi sevil dost olarak kabul edildi. kocasının çalıştığı yerleri dolaşmayı Galibin eski yat sına kadar uzattı.

Burası bugün Galibin ark rından bir mühendisin odas tuz yaşında, uzun boylu, bir adam. Yüzünün çizgileri binkiler gibi sert ve keski vaş konuşuyor. Ve ilk bakı ba bir adam gibi görünüyor sına kadar gelen bu yabanc na evvelâ emniyetsiz gözler dik bakıyor

(Devam)

Çeviren: Suat Derviş — 8 —

Ağzının içinde birşeyler mırıldanmakta idi. Ellerini arkasına koymuştu. Bu hal onda büyük bir asabiyete işaretti.

Maamafih, pek çabuk sakinleşti, ve çalışmağa başladık. Bu birinci münakaşa idi. Mister Adrian ile olan münakaşa yemekten sonra oldu. Saat üç buçukta yaptığım bir gezintiden avdet etmiştim. Mister Bruntonu dışarı çıkmış zannederek doğruca mesai odasına çıktım. Fakat daha kapıya yaklaşır yaklaşmaz, Mister Bruntonun sesini duydum. Hiddetle ve yüksek bir sesle konuşmakta idi.

İçeri girip girmemek hususunda bir müddet tereddüt ettim. İşte bu esnada da içeriden gelen Mister Adrian Bruntonun sesini işittim. Oğlunun sesi babasının sesinden daha yüksek ve daha hiddetli idi. O zaman içeri girmemeğe karar verdim, ve bana ait olmayan sözleri duymamak için acele ile kapıdan çekildim.

— Anlıyorum. Demek konusulan sözleri anlamadınız, bize bir şey öğretemiyeceksiniz?

— Hiç birşey. Yalnız şu kadar birşey duydum. Mister Brunton: "Siz, anneniz ve o küçük kadın parçası, üçünüz bir arada ayaklarıma kapansanız bile....,, diye hay kırıyordu.

Mister Adrian Bruntonun sözleri arasından birkaç kelime işitebildim. Büyük bir hiddetle şuna benzer birşey söyledi: "Pek mükemmel bir babasınız doğrusu!... Kendinizden hiç bir zevk esirgemezsiniz... En âdi kadınlarla olmadık maceralarınız var... Fakat oğlunuz evlenmek arzusunda olunca....,, daha fazlasını dinlemedim.

— Evet, evet fakat Mister Harrison bu sözleri işittiğinize emin misiniz?

— Emin olmadığım şeyleri burada tekrar etmiyeceğim pek tabiî dir.

— Oh... Bunu size sormaktan maksadım bu değildi... Bu anlattığınız şeyler, kısa bir zamanda işitilemez zannediyorum da... Bu sözleri işittiğinize yemin edebilir misiniz?

— Tabiî yemin edebilirim.

— Kâfi. Bu tarzda münakaşalar aile efradı içinde tekrar edilen şeylerden miydi?

— Bu tarzda münakaşalar her evde her aile arasında olan şeylerden başka birşey değildir.

Mister Adrian Brunton da peder gibi hiddetli ve ateşli olduğu için aralarında böyle münakaşalar sık sık vaki olurdu. Misters Brunton ile zevcinin arasında bu münakaşadan başka hiç bir münakaşa duymamıştım. Araları gayet iyi idi. Mister Brunton çok çalışkan, bir adamdı. Çalışmağı sevdiği kadar hususî eğlencelerine de düşkün olduğunu söylemek lâzımdır. Bununla beraber zevcesine karşı çok müşfik ve hürmetkârdı.

— Pekâlâ. Teşekkür ederim.

Mösyöler... zannediyorum ki şahidi artık serbest bırakabiliriz. Tabiî Mister Harrisonu ne zaman istersek dinleyeceğiz. Şimdilik kâfi zannındayım.

Teşekkür ederim. Mister Harrison şimdilik gidebilirsiniz.

Şimdi Arthur Waterloo Yenningsi getiriniz.

— 5 —

Arthur Waterloo Yennings Mister Bruntonun oda uşağı.

— İsminiz, soy adınız?

— Arhur Waterloo Yennings

— Yennengs doğruyu söyliyeceğinize yemin eder misiniz?

— Bütün kalbimle, burada, mahkemeniz huzurunda...

— Bir dakika rica ederim. Baksanıza şahide incili uzatınız.

— Evet, evet efendim, kadiri mutlak olan Allah namına yemin ederim ki mahkeme huzurunda hakikati, bütün hakikati, yalnız hakikati söyliyeceğim.

— Zannederim ki, müteveffa Mister Marxwell Bruntonun oda uşağısınız?

— Evet efendim.

— Ne zamandır bu hizmettesiniz?

— İki buçuk senedenberi.

— Efendinizi son defa olarak hangi saatte gördünüz?

— Dakikasile söyliyemem ama, zannederim, akşam saat dokuzda idi.

— Nerede?

— Akşam yemeğinde. Likörleri ben dağıttım. Ve Mösyö bana her zaman olduğu gibi: "Artık çekilebilirsiniz Yennings,, dedi. Kendisine teşekkür ettim. Onu son görüşüm bu oldu.

— Yennings sizden evvelki şahitlerin ve bilhassa Mister Harrisonun ifadesini işittiniz ya?

— Evet.

— Söylediği şeyleri — tabiî sizin bildiğiniz kadarını — doğru buluyor musunuz? Ayni fikirde misiniz?

— Evet efendim.

— Bize bildiklerinizi anlatınız.

— Mister Harrison beni uyandırmağa yukarı çıkmış, kapıya vurulduğunu benden evvel zevcem duydu. Mister Harrisonun sesini işitince: "Yennings Mister Harrison kapıyı vuruyor, allahım acaba ne oldu?,, dedi. Kapıyı açtık. Mister Harrison bana: "Yennings, dedi efendiniz katledilmiş!,, "Ne diyorsunuz?,, diye haykırdım. Ve o tekrar etti: "Efendiniz katledilmiş!,, Dehşetle: "Aman yarabbi!,, diye bağırdım. Sonra Mister Harrison bana gidip bir polis memuru çağırmaklığını söyledi. Misters Yennings'i biraz teskin ettikten sonra üzerime bir ropdöşambr takarak sokağa fırladım. Sonrası nı diğer şahitlerden de dinlediniz. Bu ifadelerin hepsi — benim bildiğim şeyler için — doğrudur. Bilmediğim şeylere gelince: Tabiî bunlar hakkında birşey söyliyemem öyle değil mi efendim?

— Pekâlâ. Demek bildiğiniz vakalar hakkında söyledikleri şeylerin hepsi doğru öyle mi? mu söylemek istediniz?

— Evet efendim. Bunu mek istedim.

— Şimdi Yennings sö dikkatle dinleyiniz: Sizin niz soracağım suallere gay ru cevap vermektir. Hiç bi tahtı tesirinde kalmamanız dır. Sonra da rica ederim kısa bir surette sözlerime veriniz.

— Pekâlâ efendim.

— Efendiniz ölmeden ailesi efradından birile mü ettiğini işittiniz mi?

— Hayır.

— Emin misiniz?

... — Evet... Efendim!

— Niçin tereddütle cevap niz?

— Tereddüt mü ettim? da değilim.

— Demek o son gün efen aile efradından bazıları ile kaşa etmiş olduğundan h değilsiniz?

— Evet efendim. Yalnız... Mister Harrisona hiddetlen duğunu biliyorum.

— Çok şey? Mister Brun le Mister Harrison arasında münakaşa mı oldu?

— Buna münakaşa deni Mister Brunton onu tekdi

(Devam)

Aksaraydaki aile faciası

Dün akşam tevkit olunan katil kıskançlığın sabeplerini anlatıyor

Dün sabah saat 5,30 da Aksarayda bir kişinin ölümü ve iki kişinin yaralanmasile feci bir cinayet işlenmiştir. Faciaın tafsilâtı şudur:

Aksarayda Gureba Hüseyinağa mahallesinde Uzunyusuf sokağında 16 numaralı evde dokumacı Ali isminde biri kiracı olarak oturmaktadır.

Ali bir müddet evvel tanıştığı Zehra isminde bir kadınla sevişmiş ve nihayet evlenmişlerdir. Fakat kendisini daima yüksekten tanıtan Ali Zehraya müteahhit bulunduğunu söylemiş ve asıl mesleğini saklamıştır. Fakat aradan vakit geçince iş meydana çıkmış, az kazançlı olduğunu öğrenen Zehra sık sık kavgalar çıkarmağa başlamıştır.

Bu şekilde yaşarlarken bir de kıskançlık hâdisesi başgöstermiş, Ali Zehranın kendisine halasının oğlu diye tanıttığı 50 yaşlarında müteakit yüzbaşı Fahreddinden karısını kıskanmağa başlamıştır.

Nihayet evvelki gece Fahreddinin evlerinde bulunduğu bir sırada Ali kıskançlığını açıkça meydana vurmuş ve kaynanası Asiye de araya girerek iş ağız kavgasına dökülmüştür. Dün sabah kavga gene tazelenmiş ve Ali kaynanasının üzerine atılarak eline geçirdiği bıçakla kadıncağızı delik deşik ederek yere sermiştir. Kadının feryadına koşan Fahreddin Aliyi tutmak istemiş, fakat gözleri kararan katil bu defa elindeki bıçağı Fahreddine saplamağa başlamıştır.

Sabah karanlığındaki acı feryatlarla yataklarından fırlayan mahalle halkı ve bekçiler koşuşmuşlar ve Aliyi kanlı bıçağile yakalamışlardır. Asiye hastaneye kaldırılırken ölmüştür. Fahreddine de Haseki hastanesinde göğsünden ameliyat yapılmıştır. Zehra da boynundan hafif yaralanmış ve hastanede tedavi edilmiştir.

Hâdise tahkikatına el koyan müddeiumumi muavini Cevat, tahkikatı bitirmiş ve akşam geç vakit adliyeye verilen katil üçüncü sulh ceza mahkemesinde sorguya çekildikten sonra tevkif olunmuştur.

Ali mahkemede verdiği ifadesinde demiştir ki:

"— Bütün her şey bu Fahrettin denilen adam yüzünden oldu.

Bir gün karım, hala zadesi olduğunu söylediği Fahrettini, annesi boğaza misafirliğe gittiği için eve almamızı söyledi. Adamcağız evinde yalnız kalırsa canı sıkılırmış.

Misafir falan ne ise, fakat bu adam misafirlikten çok başka bir şekilde bizim eve yerleşti. Karımı sinemalara götürdü. Çakır Mehmette rakı içirdi. Hattâ karım, karyolamı kendisine vererek beni yer yatağında yatırdı.

Aradan iki gün geçtikten sonra Fahrettin annesi evine geldiği halde gitmedi. Misafirlik 4, nihayet 5 günü buldu. Artık vaziyetten adamakıllı şüpheleniyordum.

Sabahleyin kaynanam ile bunun münakaşasını yapıyorduk. Odaya karım da geldi, mevzuu öğrenince:

"— Vay sen Fahrettini kovuyorsun ha! diyerek annesiyle beraber üzerime hücum ettiler. Bıçağı çektim. Sonrasını bilmiyorum..,

Ölen Asiyenin cesedi adliye doktoru Enver Karan tarafından muayene edildikten sonra gömülmesine izin verilmiştir.

— Bu elbisemi görmemiş mi idiniz? Yirmi dört yaşıma bastığımın hatırası olarak kocam hediye etti!

— Tekrar moda olması ne büyük tesadüf?

Dünyada neler olmayor

Nasreddin Hocanın eşi bir Amerikalı

Bizim Nasrettin Hocanın benzerlerine bazan tâ Amerikada, hem de milyonerler arasında tesadüf edilebiliyor. Nevyork Tribüne gazetesinin sahibi hakkında anlatılan şu fıkra ne kadar Nasrettin Hocaya yakışıyor:

Horace Greeley ismindeki bu zat bir kış günü matbaaya geliyor ve başmakalesini yazmak için odasına giriyor. En son sistem sıcak hava ile ısıtılan odada çalışmak kadar büyük bir zevk var mıdır? Gazete sahibi, masasına kuruluyor, belki ayaklarını masanın üzerine dayayor, purosunu yakıyor ve makalesini yazmaya başlıyor.

Bu sırada kapı vuruluyor ve içeri hademe giriyor:

— Mister Greeley, diyor, sıcak hava tesisatında bugün bir arıza var, tamir ettiriyoruz, daha hiç bir odayı ısıtmak kabil olmadı...

Horace Greeley hiddetle hademeye:

— Ne münasebetsiz adamsın!. diye bağırıyor. Tam ısınmıya başlamıştım! Çık dışarı!..

Her mesleğin içyüzü:

Kuyumcularda boğulmamak için ne yapmalı

Kutunun içindeki isme değil, içindeki mala para verilmelidir!

Dikkat edecek olursanız İstanbulda bir çok meslekler sanki muayyen halk zümreleri için ayrılmıştır. Meselâ, garsonluk Rumlara vergidir, sütçülerin ekserisi Bulgardır, yağcılar Karamanlıdır. Zengin museviler ticaret ve her türlü faiz işleri, fakirleri ise eskicilik, tenekecilik yaparlar, ciğercisalepçilerin, koshelva veya kâğıthelvacıların hemen hepsi Arnavutturlar, gündüzleri tütüncülük ve geceleri faizcilik yapan Beyoğlundaki köşe tütüncüleri ve çaycılar Acemdirler, Kapalı çarşı, Mahmut paşa ve Sultanhamammdaki manifatura ve tuhafiye mağazalarını Selânikliler işletir, henüz dükkân tezgâh sahibi olamıyan Yahudi çocukları ellerinde firkete, kancalı iğne satmakla işe başlarlar..

Sonra Anadolunun muhtelif yerlerinden gelen vatandaşlar da İstanbulda muayyen işler tutarlar.. Meselâ Kayseriden gelenler umumiyetle pastırmacılık, Karadeniz sahil şehirlerinden gelenler balıkçılık, kayıkçılık, Niğdeden gelenler kasaplık, Bursadan gelenler bıçakçılık, Konyadan gelenler seyyar satıcılık, eski Ankaradan gelenler leblebicilik, Harput, Kars, Ardahan gibi şark vilâyetlerinden gelenler sırık hamallığı yaparlar.. Bu hususta daha bir çok misaller de vermek mümkündür.

Bu kabilden olmak üzere, İstanbulda büyük bir ekalliyet teşkil eden Ermeniler de umumiyetle kuyumculuk yaparlar.. Denebilir ki, bugün İstanbulda kuyumculuk Ermenilerin inhisarı altındadır.

Esas itibarile kuyumculuğun iki pazarı vardır: Biri Kapalı çarşı, diğeri de Beyoğlu..

Beyoğlundaki kuyumcu dükkânları on taneyi bulmaz bile.. Bunlar lükstür, Az iş yapar, çok para kazanırlar.. Maamafih bütün kuyumcularda vaziyet böyledir.. Fakat Beyoğlundaki kuyumculardan alış veriş edenler, paralarını sadece bir lüks hastalığına, kutunun içinde yazılı olan isme verirler. Bu nişan, nikâh şekerlerini Tokatlıyanda, Haylâyftа veya Löbonda yaptırmak gibi lüzumsuz bir lükstür.. Çünkü Beyoğlunda ismen meşhur kuyumcu da nihayet işi Kapalı çarşıdaki esnafa ve kuyumcular hanındaki işçilere gönderecektir. Demek ki vitrinin lüksüne ve ağızdan ağıza dolaşan isimlere kanarak, bir fantazi zevk için lüks kuyumcuya avuç dolusu para vermekte mana yoktur.

Gelelim Kapalı çarşıya: Kuyumcular çarşısındaki iki sıra dükkânlar isimlerinin sonu "yan" ile biten vatandaşlarımız tarafından işletilir.. Ayrıca arka sokaklarda da, yüzlerce küçük dükkân mevcuttur. Burası hakiki bir pazar ve aynı zamanda bir dalavere pazarıdır da.. Müşterinin kolaylıkla kanabileceği en müsait yer kuyumcu dükkânıdır.. Çünkü işi kuyumcuya düşen bir erkeğin yanında, ya nişanlanacağı kızcağız, veya kayın valdesi vardır.. Bu hava içinde erkeğin derin pazarlıklara girişmesine imkân yoktur.

Sonra kuyumcuların iş yaptıkları diğer bir çeşit müşteri de hovardalardır. Bunlar yanlarındaki kadının gönlünü kazanmak için cömert davranmaktan asla çekinmezler.. İşte aldanmak için bir sebep daha..

Üçüncü tip bir müşteri de parasını ziynete tahvil edenlerdir.. Bunları aldatmak biraz zordur. Fakat ne de olsa paralı bir insan oldukları için nihayet üç beş kuruşu pek aramazlar.

Şu halde demek oluyor ki, kuyumcular çarşısı havası itibarile aldatmağa ve aldanmağa müsaittir. Gelelim şimdi kuyumcuların mal satma şekillerine:

Kuyumcular her halde normalden çok fazla kâr ararlar.. Buna sebep az iş yapmalarıdır. Sorarsanız:

— Bundaki işçilik başka..

Derler. Halbuki iş daima aynı iştir.. Başka bile olsa işçilik ancak bir nişan yüzüğünde kırk, elli kuruş, bir bilezikte nihayet yetmiş beş, taşlı bir yüzükte ise 100, 150 kuruş kadar fark eder. Buna karşı maliyeti 6 lira olan bir yüzüğe 14 - 15 lira istenmesi doğrudan doğruya fazla kâr temin etmek gayretini gösterir.

Kuyumcu çarşışma işleri düşenlerin dikkat etmeleri lâzım gelen bir nokta da, posta posta bir kaç kuyumcu dükkânı dolaşmağa bakmalarıdır.. Kuyumculardan daha tehlikeli olanlar çıraklardır. Bir dükkânda mal beğendiğiniz takdirde, çırak derhal sizi alır başka bir dükkâna götürür, dükkâna müşteri girdiği için çırağın hakkı yüzde hesabile ayrılır. Kabildir ki o dükkânın çırağı da sizi başka bir dükkâna tavsiye etsin.. Bu şekilde yüzlerce çırakların hakları sizin alacağınız malın fiyatı üstüne biner. Esasen kuyumcularda çalışan çırak ve tezgâhtarların haftalıkları yoktur. Bunlar satıştan hisse aldıkları için daima müşteriyi sıkıştırmağa bakarlar.

Kuyumculardan aldanmadan alış veriş edebilmek için şu şekli ihtiyar etmelidir.

Meselâ bir yüzük yaptıracaksınız.. Altının o günkü piyasası malûmdur. Diyelim ki 24 ayar için gramı 256 kuruş olsun.. Yaptıracağınız yüzüklerin kaç gram olacağını hesaplar ismile değil yaptığı işle para kazanan küçük bir kuyumcuya girer şöyle sipariş verirsiniz:

— Bana 18 ayar altından iki tanişan yüzüğü lâzım.. İkisinin ağırlığı bana teslimi altı gram olacak.. Kaça yaparsın?..

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

Spor

İstanbul yelken şampiyonluğu

Su Sporları Ajanlığından:

1 — Bölgemiz Yelken şampiyonluk müsabakaları 30 - 31 Ağustos ve 1 Eylül Cuma, Cumartesi, Pazar olmak üzere üç gün Moda koyunda yapılacaktır.

2 — Saat 15 te başlayacak olan müsabakaların Rotası yarış günleri bildirilecektir.

3 — Hakemler: Rıza Sıdkı, Mühendis Harun, Naci, Hüsamettin, Behzat, Baydar, Şeref Birgen.

* * *

Atletlere mükâfatları veriliyor

Beşiktaş Halkevi Reisliğinden:

C. H. P. Genel Sekreterliği tarafından tertip edilen ve Evimiz tarafından yapılan kır koşulariyle, siklet atma ve atış müsabakalarına iştirâk eden müsabıkların mükâfatları 30 Ağustos 1940 akşamı saat (20) de Evimiz salonunda merasimle verilecektir. Aşağıda isimleri yazılı gençlerin müracaatları rica olunur.

Osman Yalnız, Takfur, Yaşar Bölgün, Necip Karakulak, Suat, Seyfi Önge, Sokrat, Habib, Artan, Todori, Hayri, Şerif, Kemal, İsmail, Cahit Okar, Mitat Aksan ve Erdoğan Eruz.

* * *

Tebliğ

Beden Terbiyesi Bisiklet Ajanlığından:

30 Ağustosta şehrimizde diğer bölgelerin de iştirâkleriyle yapılacak 70 kilometrelik müsabakalara iştirâk arzusunda bulunan bisikletçilerin 29/8/1940 tarihine kadar Bölgeye müracaatları lüzumu ilân olunur.

Halkevinde Zafer Bayramı töreni

Eminönü Halkevinden:

(30 Ağustos Zafer Bayramı) aynı gün saat (21 de Evimizin Cağaloğlundaki salonunda aşağıdaki program gibi kutlanacaktır.

Bu toplantımıza gelmek arzu edenlerin, yer darlığı yüzünden hazırlanan, davetiyelerini Evimiz bürosundan almaları rica olunur.

Program:

1 — İstiklâl Marşı: Evimiz orkestrası tarafından, 2 — Konferans: Güzel sanatlar şubemizden Kemal Emin Bara tarafından, 3 — Şiir: İstiklâl peşinde): Dil ve Edebiyat şubemizden İhsan Hmçer tarafından, 4 — Konser: Evimiz orkestrası tarafından, 5 — Temsil (Ateş piyesi): Evimiz Temsil şubesi tarafından.

Küçük Hikâye:

Deniz kenarında

(Dünkü sayıdan devam)

ağlar belki sürüklenir, belki bir köpek balığı parçalar; belki fırtına çıkıp harap eder. En korktuğu şey gündüz ağları taramıya başladığı zaman kadının ağ içinden kurtulup kaçmasıydı.

Sabah çadırın önünde oturdum. Osman gazinodan denize doğru uzayan tahta iskelede ayaklarını sulara uzatmış kırmızı köşkteki kadının kendi iskelelerinden denize ineceği dakikaları bekliyordu. Şimdi kapı yavaş yavaş açılacak, kadın denize, kendisini arka üstü rahatlık ve emniyet içinde bırakacaktı.

Hasan reis, sandalla az ileride dolaşıyordu. Balık Osman hemen suyun altından kadını bacaklarından tuttuğu gibi ağların kapısına doğru sokacak, sonra iki üç balıkçı daha ağları çabuk çabuk toplayacaklardı. Kadın bir balık gibi çırpınacaktır.

Fakat Osman bunu yapamadı. Çünkü ne gündüz, ne gece kadın denize girmedi. Pencerenin önünde yalnız kitap okudu; karşıda balıkçıların ağ tutmasını seyretti. Bir defa da tam sahile isabet eden duvar üstündeki bir iskemlede oturdu; gazinoya baktı. Osman küfretti; ve bir sabah ta erkenden ağları topladı. Hattâ kapısını kapamadı; içerdekilerin hepsini serbest bıraktı.

Geçen hafta İstavrinin tamire çekilen sandalı bitmişti. Bu hem bir balıkçı sandalı hem de bir tenezzüh kayığı olmuştu. Etrafı koyu mavi ince bir çizgi ile çizilmiş, üstü tenteli ve gıcır gıcır bir sandaldı.

Gazinodakiler hep bir araya geldiler; ismini bulut koydular. Bulut...

Bu ismi gotik bir harfle sandalın baş tarafına ben yazdım. Kıç tarafına bir acem tasviri gibi saçları omuzlarına dökülmüş bir kadın resmi çizdim. İstavri gazinocudan aldığı ödünç para ile sandala kadife iki minder tedarik etti. Dümen iplerini eski bir sandaldan geçireceklerdi. Osmanla İstavri uzun uzun münakaşa ettiler; döğüşe kalktılar. İstavri parasının olmadığını söylüyor: Osman sandalda her şeyin yeni olmasını arzu ediyordu.

Bir sabah erkenden Bulut denize indirildi. Hepimiz ve Balık Osman sandalla küçük bir gezinti yapacağımızı zannediyorduk. İstavri, Bulutu iskeleye bağladı, Osman gözleri sandala takılı:

— Tıpkı, dedi, bir Güneş balığına benziyor.

İstavri bunu işitmek istemedi.. Osman, o gün akşama kadar sandalın etrafında denizde dolaştı; fakat parmaklarını değdirmedi; üstüne su bile sıçratmadı.

Ertesi günü Osmana artık gideceğimi söyledim.

— Osman, dedim; hani benimle gelecektin...

İstavrinin sandalına, balıkçı ağlarına, kırmızı köşke ve gazinoya baktı:

— Gelirim! dedi.

Çadırın evvelâ klüp bayrağını indirdik. Osman toprağa çakılı küçük kazıkları söktü. Rüzgârla dolu bezler birdenbire söndüler. Çadır yere kapandı.

Osmanla bir saat içinde hepsini dertop ettik. Gazinocunun arka tarafta yemek pişirdiği mutfakta karyolasının altına koyduk. Gelecek yaza kadar kar ve yağmurdan portatif evimiz orada muhafaza edilecek.. Balık Osmanı bu sene çarkçı mektebine vereceğim.

KENAN HULÛSİ

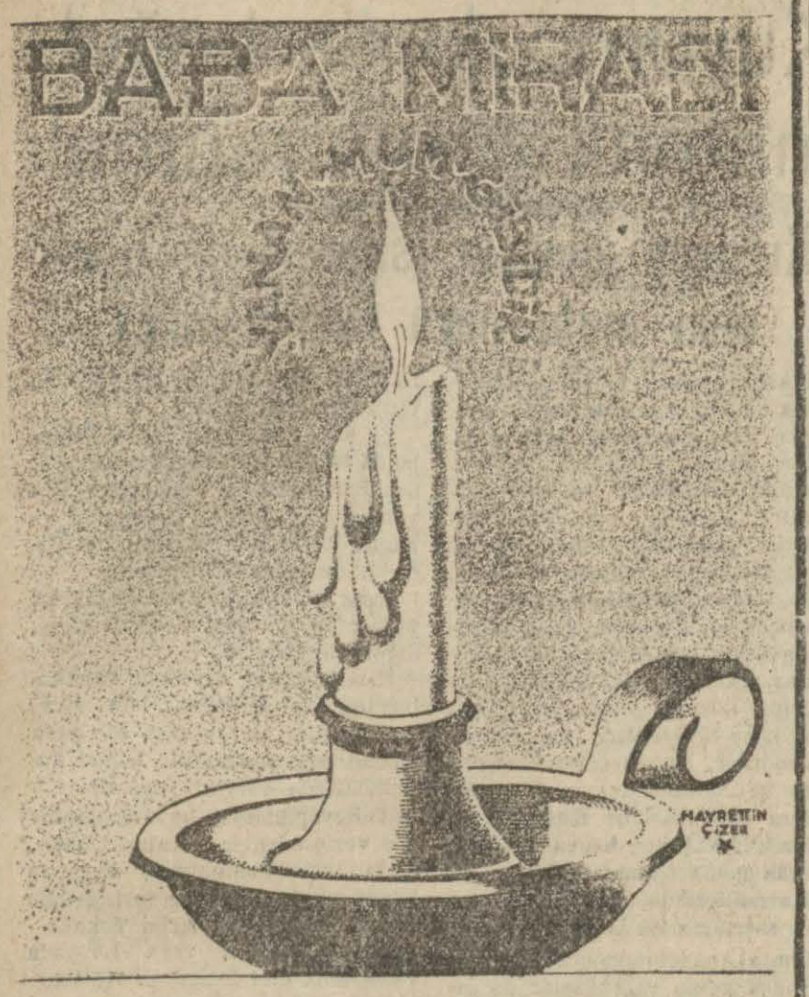

KENDİN BİRİKTİR

T. İş Bankası

1940 Küçük Cari Hesaplar Ikramiye Plânı

1940 IKRAMIYELERI:

1 adet	2000 lira.	=	2000.— lira
3 .	1000 .	=	3000.— .
6 .	500 .	=	3000.— .
12 .	250 .	=	3000.— .
40 .	100 .	=	4000.— .
75 .	50 .	=	3750.— .
210 .	25 .	=	5250.— .

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır

OSMANLI BANKASI
TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cümhuriyeti ile münakit mukavelenamesi 2292 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir (24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmi Gazete)

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz Lirası
İhtiyat akçesi: 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca Şehirlerinde
PARİS, MARSİLYA ve NİS'de
LONDRA ve MANÇESTER'de
MISIR, KIBRIS, YUNANİSTAN, İRAN, IRAK, FİLİSTİN ve MAVERAYI ERDÜN'de
Merkez ve Şubeleri
YUGOSLAVYA, RUMANYA, YUNANİSTAN, SURİYE, LÜBNAN

Filyalleri ve bütün Dünyada Acenta ve Muhabirleri vardır

Her nevi Banka Muameleleri yapar
Hesabı cari ve mevduat hesapları küşadı
Ticari krediler ve vesaikli krediler küşadı
Türkiye ve Ecnebi memleketler üzerine keşide senedat iskontosu
Borsa emirleri
Esham ve tahvilât, altın ve emtea üzerine avans
Senedat tahsilâtı ve saire.

En yüksek emniyet şartlarını haiz kiralık Kasalar Servisi vardır.

Piyasanın en müsait şartlarile (kumbaralı veya kumbarasız) tasarruf hesapları açılır.

Leylî Erkek **Yeni Kolej** Nehârî Kız

İLK - ORTA - LİSE

Taksimde Sıraservilerde: Yeni açıldı

Müdürü: Eski Şişli Terakki Direktörü M. Ali Haşmet Kırca

Hususiyetleri: YABANCI DİLLER OĞRETİMİNE geniş mikyasta ehemmiyet vermek, sınıflarını az mevcutla teşkil ederek talebesinin çalışma ve inkişafı, sıhhat ve inzibatı ile yakından alâkadar olmaktır. Mektebin denize nâzır kaloriferli teneffüshane ve jimnastikhanesi vardır. Her gün saat (9 ile 18) arasında talebe kayıt ve kabul olunur. Tel: 41151

istiklâl Lisesi

MÜDÜRLUĞUNDEN:

1 — İlk, Orta ve Lise kısımlarına yatılı veya yatısız kız ve erkek talebe kaydına başlanmıştır.

2 — Eski Talebe Eylül'ün On beşinci gününe kadar gerek mektupla, gerek mektebe başvurarak kaydını yenilemelidir. Eski Talebenin Eylülün On beşinden sonra yapacakları müracaat kabul edilmiyecektir.

3 — İstiyenlere mektebin kayıt şartlarını bildiren tarifname gönderilir

Adres: Şehzadebaşı Polis karakolu arkası. Telefon: 22534

İstanbul Belediyesi İlânları

Yedikule, Dolmabahçe, Kadıköy gazhanelerinden alınacak 1850 ton kok kömürünün ilkokullara nakil işi temdiden açık eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli 3476 lira ve ilk teminatı 260 lira 70 kuruştur. Şartname Zabıt ve Muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 7/9/940 Cumartesi günü saat 11 de Daimi Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ve 940 yılına ait Ticaret Odası vesikalarile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümende bulunmaları. (7922)

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli (4976,45) Dörtbin dokuzyüz yetmiş altı lira kırk beş kuruş olan 9 kalem Büssing motör ve Besch yedekleri 6/9/940 Cuma günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (373,24) üçyüz yetmişüç lira yirmi dört kuruş muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme Dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (7669)

BORSA

Ankara 27-8-940

ÇEKLER

1	Sterlin	5.24
100	Dolar	132.20
100	Frc.	—
100	Liret	—
100	İsviçre Frc.	29.605
100	Florin	—
100	Rayişmark	—
100	Belga	—
100	Drahmi	0.9975
100	Lava	1.6225
100	Çek Kronu	—
100	Peçeta	13.90
100	Zloti	—
100	Pengö	26.5325
100	Ley	0.625
100	Dinar	3.175
100	Yen	31.1375
100	İsveç Kronu	31.005
100	Ruble	—

Esham ve Tahvilât

Tahvilât üzerine muamele olmamıştır

Meclis-i Meb'usân 1293 — 1877

Hakkı Tarık Us

İlk Devrenin müzakereleri:

400 büyük sahifelik bir kitab.

Her kitabcıda bulunur

ZAYI

Sarıkamış hastahanesinden aldığım terhis tezkeremi Eminönü yabancı askerlik şubesine nüfusuma kaydettirmiştim. Bu kerre bahsettiğim nüfus cüzdanımı kaybettim. Yenisini çıkardım, terhisimi ve senelik yoklamamı yaptıracağımdan kayıp nüfus cüzdanımın hükmü olmadığını ilân ederim.

Beyoğlu Hamalbaşı Tehir sokak No. 6 da Mayir oğlu Pinhas Kozaz (33254)

Fransızca ders

Orta mektep ve liselerde ikmale kalanlara ve Fransızcasını ilerletmek isteyenlere müsait şartle fransızca ders verilir.

Arzu edenler Vakıt matbaasında, "Fransızca Öğretmeni" ismine şifahen veya tahriren müracaat edebilirler.

santa

Herkes bilhassa çocuklar tarafından alınması gayet kolay müessir bir müstahzardır.

Barsak Solucanlarına

karşı gayet tesirlidir. Barsak solucanlarının büyüklerde ve Küçüklerde sebeb olacağı tehlikeler göz önüne alınarak solucan hastalıklarında bunu kullanmaları faydalıdır.

Hekimlerimize ve halkımıza tavsiye edilen bu müstahzar her eczanede bulunur.

Kutusu 20 kuruştur.

Türkiye Cumhuriyeti
Ziraat Bankası

Kurulus Tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve Ajans adedi: 265
Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

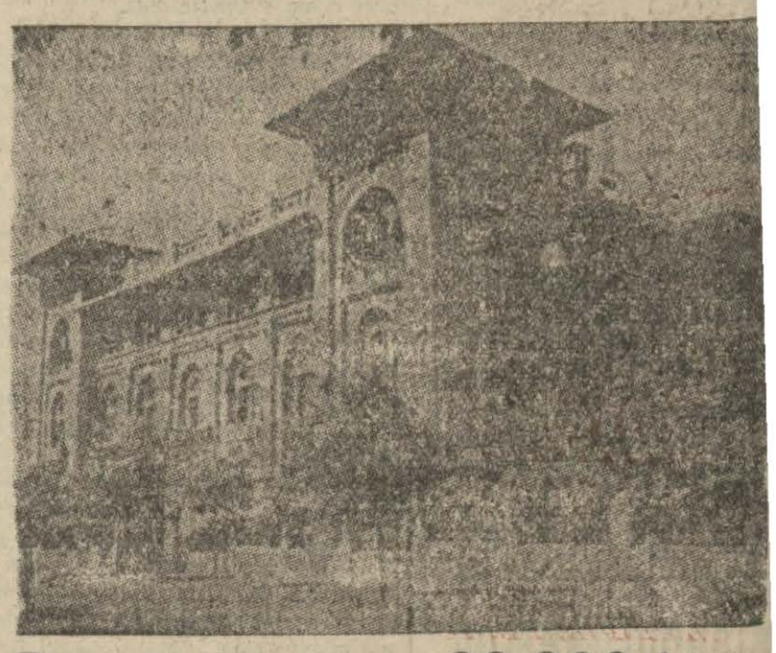

Para biriktirenlere 28,800 Lira ikramiye Veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	Adet	1.000	Liralık	4.000	Lira
4	„	500	„	2.000	„
4	„	250	„	1.000	„
40	„	100	„	4.000	„
100	„	50	„	5.000	„
120	„	40	„	4.800	„
160	„	20	„	3.200	„

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 faiziyle verilecektir. Kur'alar senede 4 defa: 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

İnhisarlar umum müdürlüğünden:

I — Müfredat listesi mucibince (324) kalem demir ve hırdavat malzemesi pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 2/IX/940 Pazartesi günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Müfredat listesi sözü geçen şubeden parasız alınabileceği gibi numuneler de görülebilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte teklif edecekleri fiyat üzerinden % 7.5 güvenme paralarile birlikte mezkûr komisyona müracaatları. (7387)

Sahibi: *ASIM US* — Umum neşriyatı idare eden: *Refik Ahmet Sevengil*
Basıldığı yer: *VAKIT Matbaası*

Ve daha adamın cevap vermesine vakit bırakmadan önüne şu hesabı çıkarırsınız:

— 24 ayar altının bugünkü piyasası şu kadar olduğuna göre 18 ayarının gramı —diyelim ki— 191 kuruş tutar. Yüzde on işçilik firesi ile altının tutarı on üç lira eder. İki yüzük için iki buçuk lira işçilik ve iki lira kâr ile beraber 17.5 lira veririm.. İşine gelir mi?

Kuyumcu meşru kârla iş yapan bir adamsa sizi katiyen kaçırmaz.. Siz de malı alırken tarttırır, ayarını kontrol edersiniz. Bu şekilde aldanmanıza imkân yoktur. Piyasası malûm olmıyan pırlantalı fantazi işler için bir kere belediyenin bedestandaki muhammininin fikrini almak hiç te faydasız değildir.

Çarşıda herhangi bir kuyumcudan on iki liraya aldığımız bir yüzüğü, iki gün sonra aynı kuyumcuya satmak isteyin, en çok dört lira verir.. Hiç kızmayın, çünkü alırken siz toyluk göstermiş, belki de yanımızdakilere mahcup olmamak **için pazarlığa** değil, derhal **keseye sarılmış** ve böylelikle kolayca **kafese** girmişsinizdir..

Kulaklarda küpe olsun: Kuyumcular çarşısı bir bakıma "kafesciyan" çarşısıdır da Mufazzar Acar

İSTANBUL DEFTERDARLIGINDAN :

Beşiktaş, Beyoğlu, Uskü dar, Eyüp, Eminönü, Ka dıköy, Fatih kazaları malmüdürlüklerinin Eylül 1940 ile T.sani 194(3) aylık tekaüt ve yetim maaşlarını tediye cetvelidir.

TARİHİ:		Beşiktaş malmüdürlüğünden: Mülkiye yetim ve tekaütleri	Askeri yetim ve tekaütleri	Beyoğlu malmüdürlüğünden Mülkiye yetim ve tekaütleri	Askeri yetim ve tekaütleri	Üsküdar malmüdürlüğünden Mülkiye yetim ve tekaütleri	Askeri yetim ve tekaütleri	Eyüp malmüdürlüğünden Mülkiye yetim ve tekaütleri	Askeri yetim ve tekaütleri
3/9/940	Salı	1—150	1— 350	1— 200	1— 600	1— 300	1— 600	1— 40	1—100
4 „ „	Çarşamba	151—350	351— 700	201— 550	601—1200	301— 600	601—1200	41— 80	101—200
5 „ „	Perşembe	351—500	701—1000	551— 800	1201—1600	601— 900	1210—1800	81—120	201—400
6 „ „	Cuma	501—650	1001—1300	801—1050	1801—2400	901—1200	1801—2400	121—160	401—500
7 „ „	Cumartesi	651—800	1501—1600	1051—1300	2401—3000	1201—1500	2401—3000	161— ilâ	501—600
9 „ „	Pazartesi	801— ilâ	1001— ilâ	1301— ilâ	3001— ilâ	1501— ilâ	3001— ilâ	0	601— ilâ

TARİHİ:		Eminönü malmüdürlüğünden Mülkiye yetim ve tekaütleri	Askeri yetim ve tekaütleri	Kadıköy malmüdürlüğünden Mülkiye yetim ve tekaütleri	Askeri yetim ve tekaütleri	Fatih malmüdürlüğünden Birinci gişe Mülkiye yetim ve tekaütleri	Askeri yetim ve tekaütleri	Fatih malmüdürlüğü.. İkinci gişe Askeri yetim ve tekaütleri
3/9/940	Salı	1— 400	1— 500	1— 250	1— 500	1— 500	1— 500	3501—4000
4 „ „	Çarşamba	401—1000	501—1100	251— 500	501—1000	501—1000	501—1000	4001—4500
5 „ „	Perşembe	1001—1400	1101—1600	501— 750	1001—1500	1001—150	1001—1500	4501—5000
6 „ „	Cuma	1401—1800	1601—2100	751—1000	1501—2000	1501—2000	1501—2000	5001—5500
7 „ „	Cumartesi	1801—2200	2101—2600	1001—1250	2001—2500	2001—2500	2001—2500	5501—6000
9 „ „	Pazartesi	2201— ilâ	2601— ilâ	1251— ilâ	2501— ilâ	2501— ilâ	2501—3000	6001— ilâ..

1 — Zat maaşları sahiplerinin muayyen günlerde gişelere müracaatla maaşlarını almaları lâzım dır. Aksi takdirde istihkakları um umî tediyattan sonra verilecektir.

2 — Tediyata sabahleyin saat (Dokuzdan) itibaren başlanacak ve (on ikiye) kadar devam edilecek tir. Ve öğleden sonra saat (on üç te) tekrar başlanacak (on yedide) nihayet bulacaktır.

3 — Maaşlarını emlâk banka sından alacak olan zat maaşları sahiplerinin cüzdanlarının malmüd ürlüklerince vizesine lüzum yok tur. Bunlar doğrudan doğruya bankaya müracaatla istikrazatta bulunabileceklerdir.